

T-VER-P-METH-09-01

**การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อทดแทนการฝังกลบ
(Municipal solid waste management to replace landfills)**

ฉบับที่ 01

Scope: 13 - Waste handling and disposal

มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2566

1. ชื่อระเบียบวิธี (Methodology)	การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อทดแทนการฝังกลบ (Municipal solid waste management to replace landfills)
2. ประเภทโครงการ (Project Type)	การจัดการขยะมูลฝอย
3. สาขาและขอบข่าย (Scope)	13 - Waste handling and disposal (การจัดการและกำจัดของเสีย)
4. ลักษณะโครงการ (Project Outline)	เป็นโครงการที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการติดตั้งระบบบำบัดขยะอินทรีย์ใหม่ทดแทนการฝังกลบขยะ
5. ลักษณะของกิจกรรม โครงการที่เข้าข่าย (Applicability)	เป็นโครงการที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการติดตั้งระบบบำบัดขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อทดแทนการฝังกลบ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ 1) การหมักทำปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) /การผลิตปุ๋ยหมักร่วม 2) การหมักขยะสด/น้ำเสียแบบไร้อากาศและกักเก็บก๊าซชีวภาพ/การรวบรวมก๊าซจากหลุมฝังกลบเพื่อเผาทำลายและ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ (รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพก๊าซชีวภาพเพื่อจำหน่ายเข้าสู่โครงข่ายก๊าซธรรมชาติ) 3) การบำบัดขยะสดทางกล/ทางความร้อนเพื่อผลิตเชื้อเพลิงจากขยะ/ชีวมวลที่เสถียรเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ 4) การเผาขยะเพื่อผลิตพลังงาน 5) การผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์
6. เงื่อนไขของกิจกรรม โครงการ (Project Conditions)	1. เป็นโครงการบำบัดเฉพาะขยะมูลฝอยชุมชน/น้ำเสียจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเท่านั้น ไม่รวมขยะติดเชื้อ ของเสียอุตสาหกรรม และขยะอันตราย 2. โครงการไม่มีการเก็บขยะอินทรีย์หรือผลิตภัณฑ์จากโครงการภายใต้สภาวะไร้อากาศ 3. โครงการต้องมีการบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง 4. กิจกรรมของโครงการต้องไม่ลดปริมาณขยะรีไซเคิลเมื่อเทียบกับกรณีฐาน
7. วันเริ่มดำเนินโครงการ (Project Starting Date)	วันที่เจ้าของโครงการ (ผู้ว่าจ้าง) และผู้รับจ้างได้มีการลงนามร่วมกันในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER

<p>8. นิยามศัพท์</p>	<p>ระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ (Anaerobic digestion) คือ รูปแบบการย่อยสลายขยะอินทรีย์ โดยอาศัยปฏิกิริยาชีวเคมีของจุลินทรีย์ที่ไม่ใช้ออกซิเจนในการย่อยสลาย โดยอาจให้มีกระบวนการผสมหรือกวนเพื่อเร่งให้เกิดปฏิกิริยาย่อยสลายได้ ซึ่งผลผลิตที่เกิดขึ้น จะได้ก๊าซมีเทน และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นส่วนใหญ่ โดยจะมีก๊าซแอมโมเนีย ก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ สารอินทรีย์ระเหยง่าย และสารอื่นๆ เกิดขึ้นในปริมาณเล็กน้อย</p> <p>บ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ (Anaerobic lagoon) คือ บ่อบำบัดแบบไร้อากาศประกอบด้วยบ่อดินที่มีปริมาตรและความลึกที่เหมาะสมสำหรับการตกตะกอนและเกิดการย่อยสลายตะกอนที่กักเก็บไว้ ช่วยลดปริมาณสารอินทรีย์ในน้ำเสียได้บางส่วน</p> <p>ก๊าซชีวภาพ (Biogas) คือ ก๊าซชีวภาพที่เกิดจากระบบหมักแบบไร้อากาศ โดยทั่วไป องค์ประกอบของก๊าซชีวภาพเป็นก๊าซมีเทน ร้อยละ 50 ถึง 70 และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ร้อยละ 30 ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ โดยมีองค์ประกอบเป็นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์เล็กน้อย และก๊าซไนโตรเจนไตรไฮไดรด์ ร้อยละ 1 ถึง 5</p> <p>ผลพลอยได้ (By-product) คือ ผลพลอยได้จากโรงงานบำบัดของเสียภายใต้กิจกรรมของโครงการ เช่น อลูมิเนียมหรือแก้วที่เก็บรวบรวมจากการคัดแยกขยะก่อนการบำบัดขั้นหลัง</p> <p>ปุ๋ยหมักร่วม (Co-composting) คือ ประเภทของปุ๋ยหมักที่หมักร่วมกันระหว่างขยะอินทรีย์และน้ำเสียที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ</p> <p>การหมักทำปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) (Composting) คือ รูปแบบการหมักขยะอินทรีย์โดยอาศัยกระบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์ในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุที่มีอยู่ในขยะ ผลผลิตที่ได้จะมีลักษณะเป็นผงหรือก้อนเล็กๆ สีน้ำตาล สามารถนำไปใช้เป็นสารปรับปรุงดิน หรืออาจปรับปรุงคุณภาพให้มีคุณสมบัติเป็นปุ๋ยได้</p> <p>ตะกอนเหลวที่ย่อยสลายแล้ว (Digestate) คือ ตะกอนเหลวที่ย่อยสลายแล้วจากกระบวนการย่อยสลายทางชีวภาพของของเสียแบบไร้อากาศ การย่อยอาจจะทำให้เสถียรยิ่งขึ้นโดยใช้อากาศ (เช่น ปุ๋ยหมัก) นำไปใช้เป็นสารปรับปรุงดิน หรือขนส่งไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยหรือเก็บไว้ในบ่อเก็บหรือบ่อระเหย</p> <p>ขยะมูลฝอยสด (Fresh waste) คือ ขยะมูลฝอยที่จะกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งอาจประกอบด้วยขยะมูลฝอยที่ไม่รวมของเสียเก่า</p>
----------------------	---

<p>และของเสียอันตราย</p> <p>การผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Gasification) คือกระบวนการสลายตัวของสารประกอบอินทรีย์ด้วยความร้อนที่อุณหภูมิสูง โดยทั่วไปแล้วจะมากกว่า 800 °C การแปรสภาพเป็นแก๊สจะเปลี่ยนสารประกอบอินทรีย์ทั้งหมดที่มีแหล่งกำเนิดทางชีวภาพและฟอสซิลให้เป็นก๊าซที่ติดไฟได้ เช่น ก๊าซธรรมชาติ และ ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ เป็นต้น</p> <p>ของเสียอันตราย (Hazardous waste) คือของเสียอันตรายตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมหรือขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาล</p> <p>ระบบเตาเผาขยะ (Incineration) คือ ระบบหรืออุปกรณ์ใดๆ ที่ใช้เพื่อกำจัดขยะโดยกระบวนการเผาไหม้ที่ใช้ออกซิเจนหรืออากาศมากเพียงพอที่จะเกิดการเผาไหม้อย่างสมบูรณ์ รวมทั้งต้องมีการติดตั้งระบบบำบัดมลพิษทางอากาศเพื่อบำบัดอากาศเสียและการตรวจวัดมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากการเผา ระบบบำบัดมลพิษทางน้ำให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการจัดการเถ้าที่เกิดขึ้นจากระบบเตาเผาขยะทั้งหมดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>ก๊าซชีวภาพจากหลุมฝังกลบ (Landfill gas : LFG) คือ ก๊าซที่เกิดจากการย่อยสลายของของเสียภายในหลุมฝังกลบ โดยประกอบด้วยก๊าซมีเทน คาร์บอนไดออกไซด์ และแอมโมเนียและไฮโดรเจนซัลไฟด์ในปริมาณเล็กน้อย</p> <p>ระบบดักจับก๊าซ (LFG capture system) คือ ระบบดักจับ LFG อาจเป็นแบบ Passive Active หรือทั้ง 2 ส่วนประกอบแบบ Active และ Passive ระบบแบบ Passive ดักจับ LFG โดยใช้แรงดัน ความเข้มข้น และอัตราการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่น ระบบ Active ใช้อุปกรณ์เชิงกลเพื่อดักจับ LFG โดยการใส่ระดับแรงดัน สำหรับวัตถุประสงค์ของวิธีการนี้ LFG ที่จับได้สามารถนำไปเผาทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้</p> <p>ขยะมูลฝอยชุมชน (Municipal solid waste : MSW) หมายถึงมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข¹ โดยไม่รวมมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ของเสียอันตรายจากชุมชน และของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม</p>
--

¹ มูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หมายถึงเศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถู พลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น

	<p>ขยะในหลุมฝังกลบ (Old waste) คือ ขยะมูลฝอยเก่าในหลุมฝังกลบซึ่งองค์ประกอบประเภทขยะอินทรีย์บางส่วนถูกย่อยสลายไปแล้ว ทำให้สัดส่วนขยะอินทรีย์น้อยกว่าขยะมูลฝอยชุมชนที่เพิ่งจัดเก็บ จึงไม่เหมาะสมกับกระบวนการบำบัดบางวิธีที่ต้องใช้อินทรีย์วัตถุในของเสียเป็นวัตถุดิบ (เช่น การทำปุ๋ยหมักและการย่อยแบบไม่ใช้ออกซิเจน)</p> <p>ขยะอินทรีย์ (Organic waste) คือของเสียที่มีสารอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้</p> <p>การบำบัดขยะสดทางกล (Mechanical treatment) คือการใช้วิธีทางกลศาสตร์ต่างๆ ได้แก่ การเหวี่ยงผ่านตะแกรง การใช้ลม/แม่เหล็ก การตัด/ฉีก/สับ ฯลฯ เพื่อคัดแยกขยะที่ไม่ต้องการออกหรือทำให้ขยะมีขนาดเล็กลง</p> <p>การบำบัดขยะสดทางความร้อน คือ (Thermal treatment) คือการใช้ความร้อนด้วยอุณหภูมิและระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้ขยะหรือชีวมวลมีความเสถียรก่อนที่จะนำไปใช้งาน</p> <p>เชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF) คือ ขยะมูลฝอยชุมชนที่ผ่านกระบวนการทางกายภาพ อาทิ การคัดแยก ร่อน การลดขนาด และการลดความชื้น เป็นต้น เพื่อให้ได้วัสดุที่สามารถเผาไหม้ได้ที่มีขนาดและคุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับเป็นเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมหรือชุมชน หรือเชื้อเพลิงในเตาเผาขยะมูลฝอยชุมชน หรือโรงผลิตไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยชุมชน</p> <p>บ่อเก็บกากตะกอน (Sludge pits) คือหลุมหรือถังที่มีการสูบและเก็บกากตะกอนที่เป็นของเหลวที่ไม่ผ่านการบำบัดเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี แบคทีเรียที่ไม่ใช้อากาศจะย่อยสลายสารอินทรีย์ในตะกอนแล้วปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) มีเทน (CH₄) ไฮโดรเจนซัลไฟด์ (H₂S) และแอมโมเนีย (NH₃) เมื่อบ่อแห้งและกากตะกอนเหลวมีความคงตัวกลายเป็นของแข็งจะถูกดึงไปใช้งาน เช่น เป็นปุ๋ยสำหรับพืชที่ไม่นำไปใช้เป็นอาหาร</p> <p>ชีวมวลที่เสถียร (Stabilized Biomass : SB) คือเชื้อเพลิงที่ได้มาจากการบำบัดทางกลและ/หรือทางความร้อนของของเสีย และใช้ในกระบวนการเผาหรือเผาพร้อม SB ผลิตจากของเสียทางการเกษตรและได้รับการบำบัดเพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพในสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม ตัวอย่างของ SB ได้แก่ การอัดเม็ด การอัดก้อน และชิ้นไม้สับ</p> <p>สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Solid Waste Disposal Site : SWDS) คือ</p>
--	---

	<p>เป็นสถานที่จัดเก็บขยะมูลฝอยขั้นสุดท้าย โดยมีเงื่อนไขดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) อัตราส่วนปริมาตรต่อพื้นที่ผิวมากกว่า 1.5 (2) การตรวจสอบโดยผู้ประเมินภายนอกภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body หรือ VVB) เพื่อยืนยันว่าขยะในหลุมอยู่ในสภาวะไร้อากาศ (กล่าวคือ มีความพรุนต่ำและชื้น) <p>กองขยะมูลฝอย (Stockpile) คือ ขยะมูลฝอยซึ่งไม่ได้ถูกฝังไว้ใต้ดินภายในกองจึงอาจไม่ใช่สภาวะไร้อากาศ กองขยะมูลฝอยมีอัตราส่วนปริมาตรต่อพื้นที่ผิวดำ (น้อยกว่า 1.5) ขยะมูลฝอยจึงสัมผัสกับอากาศได้เพิ่มขึ้น</p> <p>ก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ (Syngas) คือ ส่วนผสมของก๊าซที่ประกอบด้วยก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรเจนเป็นส่วนใหญ่ และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปริมาณเล็กน้อย ผลิตจากกระบวนการแปรสภาพเป็นแก๊สและอาจใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตพลังงานได้</p>
--	---

รายละเอียดระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
สำหรับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อทดแทนการฝังกลบ

1. กิจกรรมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่นำมาใช้ในการคำนวณ

ตารางที่ 1 แหล่งกำเนิดและชนิดของก๊าซเรือนกระจก

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก	ชนิดของก๊าซเรือนกระจก	รายละเอียดของกิจกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
กรณีฐาน	การฝังกลบขยะมูลฝอยชุมชนในหลุมฝังกลบ	CH ₄	การย่อยสลายของสารอินทรีย์ในหลุมฝังกลบภายใต้สภาวะไร้อากาศ
การดำเนินโครงการ	การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล	CO ₂	การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการดำเนินโครงการ
	การใช้ไฟฟ้า	CO ₂	การใช้ไฟฟ้า ซึ่งผลิตจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล
	กระบวนการบำบัดของเสีย	CO ₂	การเผาไหม้ การผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ หรือการเผาไหม้ของเสียจากฟอสซิล โดยไม่รวม CO ₂ จากการสลายตัวหรือการเผาไหม้ขยะสด
		CH ₄	การรั่วไหลของก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศและการเผาทำลายก๊าซชีวภาพที่ไม่สมบูรณ์ รวมถึง การเผาไหม้ การผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ การผลิตปุ๋ยหมัก และการเผาไหม้ RDF/SB
	N ₂ O	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมัก การเผาไหม้ในเตาเผาขยะ การผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ และการเผาไหม้ RDF/SB	

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก	แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจก	ชนิดของก๊าซเรือนกระจก	รายละเอียดของกิจกรรมที่มี การปล่อยก๊าซเรือนกระจก
	ระบบบำบัดน้ำเสีย	CH ₄	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ
นอกขอบเขตโครงการ	การหมักทำปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน)หรือปุ๋ยหมักร่วม	CH ₄	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากปุ๋ยหมักที่ผลิตได้ถูกจัดเก็บแบบไร้อากาศหรือถูกกำจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
	ระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ	CH ₄	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากที่เหลือจากการหมักและการผลิตปุ๋ยหมักจากกากที่เหลือจากการหมัก
	การผลิตและการใช้ RDF / SB	CO ₂ , CH ₄	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดของเสียจากการผลิตและการใช้ RDF / SB

2. ลักษณะและขอบเขตโครงการ (Scope of Project)

2.1 ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการติดตั้งระบบบำบัดขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อทดแทนการฝังกลบ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

- 1) การหมักทำปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) /การผลิตปุ๋ยหมักร่วม
- 2) การหมักขยะสด/น้ำเสียแบบไร้อากาศและกักเก็บก๊าซชีวภาพ/การรวบรวมก๊าซจากหลุมฝังกลบเพื่อเผาทำลายและ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ (รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพก๊าซชีวภาพเพื่อจำหน่ายเข้าสู่โครงข่ายก๊าซธรรมชาติ)
- 3) การบำบัดขยะสดทางกล/ทางความร้อนเพื่อผลิตเชื้อเพลิงจากขยะ/ชีวมวลที่เสถียรเพื่อนำไปใช้ประโยชน์
- 4) การเผาขยะเพื่อผลิตพลังงาน
- 5) การผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

2.2 ขอบเขตของโครงการ

ขอบเขตเชิงพื้นที่ของขอบเขตของโครงการ คือสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย สถานที่บำบัดน้ำเสีย และกากตะกอนในกรณีฐาน และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีทางเลือกของโครงการ โดยขอบเขตโครงการไม่รวมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย

3. การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (Additionality)

โครงการต้องผ่านการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (Additionality) โดยใช้ “แนวทางการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality) ภายใต้โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER)” แบบมาตรฐานเทียบเท่าสากลที่ อบก. กำหนด

4. ข้อมูลกรณีฐาน (Baseline Scenario)

การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยการฝังกลบจะทำให้เกิดการปล่อยก๊าซมีเทน (CH_4) ออกสู่บรรยากาศ ก๊าซมีเทนภายในหลุมฝังกลบเกิดจากการย่อยสลายของขยะอินทรีย์ อาทิเช่น เศษอาหาร (เศษผัก ผลไม้) กิ่งไม้/ใบไม้ภายใต้สภาวะไร้อากาศ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตามแนวทางการกำหนดข้อมูลกรณีฐานที่ต่ำกว่าการดำเนินงานปกติ (Below Business as Usual หรือ Below BAU) ข้อมูลกรณีฐานสำหรับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยการฝังกลบของประเทศไทยที่ต่ำกว่าการดำเนินงานปกติ คือ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยระบบฝังกลบแบบกึ่งใช้อากาศ (Semi-aerobic Landfill) ที่มีจัดการอย่างถูกต้อง

5. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน (Baseline Emission)

$$BE_y = \sum (BE_{\text{CH}_4,y} + BE_{\text{ww},y}) \times (1 - \text{RATE}_{\text{Compliance}}) \quad \text{สมการที่ (1)}$$

โดยที่

BE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน ในปี y ($\text{tCO}_2\text{eq/year}$)

$BE_{\text{CH}_4,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยชุมชน ในปี y ($\text{tCO}_2\text{eq/year}$)

$BE_{\text{ww},y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากการบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศในบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศแบบเปิดหรือการบำบัดกากตะกอนในบ่อบำบัดกากตะกอนในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมโครงการ ในปี y ($\text{tCO}_2\text{eq/year}$)

$\text{RATE}_{\text{Compliance}}$ = สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่ใช้วิธีจัดการขยะทางเลือก t ตามที่กฎหมายกำหนด

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

5.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยชุมชน ($BE_{CH_4,y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการฝังกลบขยะมูลฝอยชุมชนให้อ้างอิงวิธีการคำนวณจาก T-VER-P-TOOL-02-03 “การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย” ฉบับล่าสุด โดยมีข้อกำหนดสำหรับประยุกต์ใช้เครื่องมือดังนี้

- (1) $W_{j,x}$ คือ ปริมาณของขยะอินทรีย์ที่จัดการโดยใช้วิธีการจัดการขยะทางเลือก
- (2) จำนวนปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยใช้สถานการณ์ B ในเครื่องมือ (คิดเฉพาะขยะที่ไม่ถูกนำไปฝังกลบหลังจากเริ่มระยะเวลาการคิดเครดิตแล้ว)
- (3) จำนวนสัดส่วนขององค์ประกอบขยะประเภทต่าง ๆ (กรณีของโครงการเตาเผาขยะ ค่า $Q_{j,c,y}$ คือปริมาณขยะประเภท j ที่ถูกเผาในเตาเผาประเภท c ซึ่งเป็นตัวแปรเดียวกับ $W_{j,x}$ ใน T-VER-P-TOOL-02-03 การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ฉบับล่าสุด)
- (4) ค่า f_y จำนวนได้จากข้อมูลย้อนหลังหรือข้อกำหนดในสัญญา หรือสัดส่วนของก๊าซมีเทนที่ต้องเผาทำลาย/ใช้ประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด (ถ้ามี) และเป็นไปตามข้อกำหนด ดังนี้
  - (4.1) กรณีที่กฎหมายระบุสัดส่วนของ LFG ที่ต้องเผาทำลาย ค่า f_y จะเท่ากับค่าดังกล่าว
  - (4.2) กรณีที่กฎหมายไม่ได้ระบุปริมาณหรือสัดส่วนของ LFG ที่ต้องเผาทำลาย แต่กำหนดให้ติดตั้งระบบดักจับ แต่ไม่ได้บังคับให้ต้องเผาทำลาย LFG ที่ได้จากระบบดักจับ ค่า $f_y = 0$ และ
  - (4.3) กรณีที่กฎหมายไม่ได้ระบุปริมาณหรือสัดส่วนของ LFG ที่ต้องเผาทำลาย แต่กำหนดให้ติดตั้งระบบดักจับและเผาทำลาย LFG ที่ดักจับได้ จะถือว่าค่า $f_y = 0.2$
- (5) ค่า default ของ MCF เท่ากับ 0.5

5.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียในบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือการบำบัดกากตะกอนในบ่อบำบัดกากตะกอน ($BE_{ww,y}$)

การบำบัดน้ำเสียซึ่งมีสารอินทรีย์เป็นองค์ประกอบจะทำให้เกิดก๊าซมีเทนโดยให้ใช้ค่าน้อยที่สุดระหว่างค่าปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากน้ำเสียจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ และปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนที่คำนวณโดยใช้ค่า Methane Conversion Factor เป็นค่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกกรณีฐานสำหรับการบำบัดน้ำเสียในบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือการบำบัดกากตะกอนในบ่อบำบัดกากตะกอน

$$BE_{ww,y} = \min (Q_{CH_4,y} ; BE_{CH_4,MCF,y}) \quad \text{สมการที่ (2)}$$

โดยที่

$BE_{ww,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียด้วยบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือการบำบัดกากตะกอนในบ่อบำบัดกากตะกอน (Sludge pits) ในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมโครงการ ในปี y (tCO₂eq/year)

$Q_{CH_4,y}$ = ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากน้ำเสียจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการ ในปี y (tCO₂eq/year)

$BE_{CH_4,MCF,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนคำนวณโดยใช้ค่า Methane Conversion Factor (tCO₂eq/year)

5.2.1 ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{CH_4,y}$)

การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซสำหรับโครงการขนาดใหญ่ ให้ใช้ทางเลือกที่ 1 เท่านั้น สำหรับโครงการขนาดเล็ก ผู้พัฒนาโครงการสามารถเลือกระหว่างทางเลือกที่ 1 หรือทางเลือกที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัด

คำนวณค่าปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซโดยใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากปริมาณก๊าซชีวภาพที่รวบรวมได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ
- พิจารณาการไหลของมวลโดยกำหนดให้ก๊าซมีเทนเป็นก๊าซเรือนกระจกประเภท i
- ตรวจวัดการไหลของก๊าซเป็นรายชั่วโมงหรือช่วงเวลาสั้นๆ แล้วคำนวณเป็นค่าสะสมสำหรับปี y โดยมีหน่วยเป็นตัน (tons)

ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า default

ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ได้จากการตรวจวัดและค่า default จะถูกใช้ตามสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพดังนี้

$$Q_{CH_4,y} = Q_{biogas,y} \times f_{CH_4,default} \times p_{CH_4} \quad \text{สมการที่ (3)}$$

โดยที่

$$Q_{CH_4,y} = \text{ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศในปี } y \text{ (tCH}_4\text{/year)}$$

$Q_{\text{biogas},y}$	=	ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศในปี y ($\text{Nm}^3 \text{ Biogas/year}$)
$f_{\text{CH}_4,\text{default}}$	=	ค่า default สำหรับสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ ($\text{m}^3 \text{ CH}_4/\text{m}^3 \text{ biogas}$)
p_{CH_4}	=	ความหนาแน่นของก๊าซมีเทนในสภาวะปกติ ($\text{tCH}_4/\text{Nm}^3 \text{ CH}_4$)

ในกรณีข้อมูลปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ในระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{\text{biogas},y}$) ไม่ครบถ้วน ให้ใช้ชุดข้อมูลทดแทนจากการปฏิบัติตามคำแนะนำในข้อที่ 1 ในภาคผนวกของเครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุดโดยมีผลบังคับใช้กับกิจกรรมโครงการที่ผู้ปล่อยทางอยู่ในภาคครัวเรือน/ชุมชน/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

5.2.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกกรณีฐานจากการใช้ค่า Methane conversion factor ($BE_{\text{CH}_4,\text{MCF},y}$)

$BE_{\text{CH}_4,\text{MCF},y}$ คำนวณจากค่า COD ของน้ำเสียที่เข้าสู่บำบัดในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมของโครงการ ($\text{COD}_{\text{BL},y}$) อัตราการผลิตก๊าซมีเทนสูงสุด (B_o) และค่า Methane conversion factor ($\text{MCF}_{\text{BL},y}$) ซึ่งแสดงสัดส่วนของน้ำเสียที่จะสลายตัวเป็นก๊าซมีเทน ดังนี้

$$BE_{\text{CH}_4,\text{MCF},y} = \text{GWP}_{\text{CH}_4} \times \text{MCF}_{\text{BL},y} \times B_o \times \text{COD}_{\text{BL},y} \quad \text{สมการที่ (4)}$$

โดยที่

$BE_{\text{CH}_4,\text{MCF},y}$	=	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการแปลงมีเทน ($\text{tCO}_2\text{eq/year}$)
GWP_{CH_4}	=	ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน ($\text{tCO}_2\text{eq/tCH}_4$)
B_o	=	อัตราการผลิตก๊าซมีเทนของกระบวนการบำบัดน้ำเสีย ($\text{t CH}_4/\text{tCOD}$)
$\text{MCF}_{\text{BL},y}$	=	ค่าเฉลี่ยของ Methane conversion factor ในปี y ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนของ ($\text{COD}_{\text{BL},y} \times B_o$) ที่จะถูกย่อยสลายเป็น CH_4 ในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมของโครงการ
$\text{COD}_{\text{BL},y}$	=	ค่า COD ในน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสียหรือบำบัดตะกอนแบบไร้อากาศในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมของโครงการในปี y (tCOD/year)

5.2.2.1 การคำนวณค่า $COD_{BL,y}$

ค่า $COD_{BL,y}$ จะสอดคล้องกับค่า COD ที่ได้รับการบำบัดภายใต้กิจกรรมของโครงการ ($COD_{PJ,y}$) แต่ในกรณีที่มีน้ำทิ้งออกจากบ่อบำบัดน้ำเสีย (Lagoons) หรือบ่อบำบัดตะกอน (Sludge pits) ในกรณีฐาน ควรปรับค่า COD_{BL} ตามค่า COD ในน้ำทิ้ง โดยใช้สมการคำนวณดังนี้

$$COD_{BL,y} = p \times \left(\frac{1 - COD_{out,x}}{COD_{in,x}} \right) \times COD_{PJ,y} \quad \text{สมการที่ (5)}$$

โดยที่

$COD_{BL,y}$ = ค่า COD ขาเข้าจากบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ (Anaerobic lagoons) หรือบ่อบำบัดตะกอนในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมของโครงการ ในปี y (tCOD/year)

$COD_{PJ,y}$ = ค่า COD ที่ได้รับการบำบัดในระบบหมักแบบไร้อากาศ (Anaerobic digester) ภายใต้กิจกรรมของโครงการ ในปี y (tCOD/year)

$COD_{out,x}$ = ค่า COD ของน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ (Anaerobic lagoons) หรือบ่อบำบัดตะกอน ในเวลา x (tCOD)

$COD_{in,x}$ = ค่า COD ของน้ำเสียที่เข้าสู่บ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ (Anaerobic lagoons) หรือบ่อบำบัดตะกอน ในเวลา x (tCOD)

x = ช่วงเวลาอ้างอิง

p = ค่าส่วนลดเมื่อพิจารณาถึงความไม่แน่นอนจากการใช้ข้อมูลย้อนหลัง

1) ค่า $COD_{PJ,y}$ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$COD_{PJ,y} = \sum_{m=1}^{12} F_{PJ,AD,m} \times COD_{AD,m} \quad \text{สมการที่ (6)}$$

โดยที่

$COD_{PJ,y}$ = ค่า COD ที่ได้รับการบำบัดจากระบบหมักแบบไร้อากาศภายใต้กิจกรรมของโครงการในปี y (tCOD/year)

$F_{PJ,AD,m}$ = ปริมาณน้ำเสียหรือกากตะกอนที่ผ่านการบำบัดจากระบบหมักแบบไร้อากาศ ภายใต้กิจกรรมของโครงการในเดือน m (m^3)

$COD_{AD,m}$ = ค่า COD ในน้ำเสียหรือกากตะกอนที่ผ่านระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซภายใต้กิจกรรมของโครงการในเดือน m (tCOD/ m^3)

m = เดือนของปี y ของรอบระยะเวลาการคิดเครดิต

2) ค่า $MCF_{BL,y}$ สามารถคำนวณได้ดังนี้

ปริมาณของก๊าซมีเทนที่เกิดจาก COD ที่ถูกกำจัดในบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศแบบเปิดหรือบ่อบำบัดตะกอนขึ้นอยู่กับอุณหภูมิและความลึกของบ่อบำบัดหรือบ่อบำบัดตะกอนเป็นหลัก ดังนั้นค่า methane conversion factor จึงคำนวณจากค่า f_d ซึ่งแสดงอิทธิพลของความลึกของบ่อบำบัดหรือบ่อบำบัดตะกอนต่อการสร้างมีเทนและค่า $f_{T,y}$ ที่แสดงอิทธิพลของอุณหภูมิต่อการสร้างก๊าซมีเทน นอกจากนี้ยังมีการใช้ค่าคงที่เพื่อปรับแก้ตามหลักอนุรักษ์ที่ 0.89 โดยค่า $MCF_{BL,y}$ คำนวณได้ดังนี้

$$MCF_{BL,y} = f_d \times f_{T,y} \times 0.89 \quad \text{สมการที่ (7)}$$

โดยที่

$MCF_{BL,y}$ = ค่า methane conversion factor เฉลี่ยในปี y

f_d = ค่าที่แสดงอิทธิพลของความลึกของบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอนต่อการผลิตก๊าซมีเทน

$f_{T,y}$ = ค่าที่แสดงอิทธิพลของอุณหภูมิต่อการผลิตก๊าซมีเทนในปี y

0.89 = ค่าตามหลักอนุรักษ์

2.1) การคำนวณค่า f_d

f_d แสดงถึงอิทธิพลของความลึกเฉลี่ยของบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอนต่อการผลิตก๊าซมีเทน

$$f_d = \begin{cases} 0 ; \text{กรณี} & D < 1 \text{ m} \\ 0.5; \text{กรณี} & 1 \text{ m} \leq D < 2 \text{ m} \\ 0.7; \text{กรณี} & D \geq 2 \text{ m} \end{cases} \quad \text{สมการที่ (8)}$$

โดยที่

f_d = ค่าที่แสดงอิทธิพลของความลึกของบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอนต่อการผลิตก๊าซมีเทน

D = ความลึกเฉลี่ยของบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ หรือบ่อบำบัดตะกอนที่ใช้ในกรณีฐาน (m)

2.2) การคำนวณค่า $f_{T,y}$

$$COD_{available,m} = COD_{BL,m} + (1 - f_{T,m-1}) \times COD_{available,m-1} \quad \text{สมการที่ (9)}$$

กับ

$$COD_{BL,m} = \left(\frac{1 - COD_{out,x}}{COD_{in,x}} \right) \times COD_{PJ,m} \quad \text{สมการที่ (10)}$$

และ

$$COD_{PJ,m} = F_{PJ,AD,m} \times COD_{AD,m} \quad \text{สมการที่ (11)}$$

โดยที่

$COD_{available,m}$ = ปริมาณ COD ที่สามารถย่อยสลายได้ในบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอนในเดือน m (tCOD)

$COD_{BL,m}$ = ค่า COD ที่ผ่านการบำบัดแล้วจากบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอนในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมของโครงการในเดือน m (tCOD)

$COD_{PJ,m}$ = ค่า COD ที่ผ่านการบำบัดแล้วจากบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอนในกิจกรรมของโครงการในเดือน m (tCOD)

$F_{PJ,AD,m}$ = ปริมาณน้ำเสียหรือกากตะกอนที่ผ่านการบำบัดแบบไร้อากาศในกิจกรรมของโครงการในเดือน m (m^3)

$COD_{AD,m}$ = ค่า COD ในน้ำเสียหรือกากตะกอนที่ผ่านการบำบัดในระบบหมักแบบไร้อากาศในเดือน m (tCOD/ m^3)

$f_{T,m-1}$ = ค่าที่แสดงอิทธิพลของอุณหภูมิต่อการผลิตก๊าซมีเทนในเดือน m-1

m = เดือนของปี y ของรอบระยะเวลาคิดเครดิต

$COD_{out,x}$ = ค่า COD ของน้ำทิ้งในช่วงเวลา x (tCOD)

$COD_{in,x}$ = ค่า COD ที่ไปบ่อบำบัดแบบเปิดหรือบ่อบำบัดตะกอนในช่วงเวลา x (tCOD)

x = ช่วงเวลาอ้างอิง

ในกรณีของการล้างบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอน การสะสมของสารอินทรีย์จะเริ่มต้นใหม่ด้วยการไหลเข้าครั้งต่อไปและค่า COD ในเดือนก่อนมีค่าเป็นศูนย์

ค่าปัจจัยรายเดือนที่คำนึงถึงอิทธิพลของอุณหภูมิต่อการผลิตก๊าซมีเทนคำนวณตามแนวทาง "Van't Hoff-Arrhenius" ต่อไปนี้

$$f_{T,m} = \begin{cases} 0.104 & \text{กรณี } T_{2,m} < 278 \text{ K} \\ e \left(\frac{E \times (T_{2,m} - T_1)}{R \times T_1 \times T_{2,m}} \right) & \text{กรณี } 278 \text{ K} \leq T_{2,m} \leq 302.5 \text{ K} \\ 0.95 & \text{กรณี } T_{2,m} > 302.5 \text{ K} \end{cases} \quad \text{สมการที่ (12)}$$

โดยที่

- $f_{T,m}$ = ค่าที่แสดงอิทธิพลของอุณหภูมิต่อการผลิตก๊าซมีเทนในเดือน m
 E = ค่าคงที่ของพลังงานกระตุ้น (15,175 cal/mol)
 $T_{2,m}$ = อุณหภูมิเฉลี่ยที่โครงการในเดือน m (K)
 T_1 = 303.15 K (273.15 K + 30 K)
 R = ค่าคงที่ของก๊าซในอุดมคติ (1.986 cal/K-mol)
 m = เดือนในปี y ของรอบระยะเวลาคิดเครดิต

1) ค่า $f_{T,y}$ คำนวณได้ดังนี้

$$f_{T,y} = \frac{\sum_{m=1}^{12} f_{T,m} \times \text{COD}_{\text{available},m}}{\sum_{m=1}^{12} \text{COD}_{\text{BL},m}} \quad \text{สมการที่ (13)}$$

โดยที่

- $f_{T,y}$ = ค่าที่แสดงอิทธิพลของอุณหภูมิต่อการผลิตก๊าซมีเทนในปี y
 $f_{T,m}$ = ค่าที่แสดงอิทธิพลของอุณหภูมิต่อการผลิตก๊าซมีเทนในเดือน m
 $\text{COD}_{\text{available},m}$ = ค่า COD ที่มีอยู่สำหรับการย่อยสลายในบ่อบำบัดหรือบ่อบำบัดตะกอนในเดือน m (tCOD)
 $\text{COD}_{\text{BL},m}$ = ค่า COD ที่ผ่านการบำบัดแล้วจากบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอนในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมของโครงการในเดือน m (tCOD)
 m = เดือนในปี y

6. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการนั้นจะคำนวณจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) หรือปุ๋ยหมักร่วม ระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซและการเผาทำลายก๊าซชีวภาพ การผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ การผลิต RDF/SB และการเผาไหม้ในเตาเผาขยะ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการสามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$PE_y = PE_{COMP,y} + PE_{AD,y} + PE_{GAS,y} + PE_{RDF\_SB,y} + PE_{INC,y} + PE_{EC,y} + PE_{FC,y} \quad \text{สมการที่ (14)}$$

โดยที่

PE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{COMP,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยหรือปุ๋ยหมักร่วมจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{AD,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{GAS,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ ในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{RDF\_SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิต RDF/SB ด้วยวิธีทางกลหรือความร้อนจากการดำเนินโครงการ ในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{INC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{EC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{FC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂eq/year)

6.1 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยหรือปุ๋ยหมักร่วมจากการดำเนินโครงการ ($PE_{COMP,y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) หรือปุ๋ยหมักร่วมจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{COMP,y} = PE_{CH_4,y} + PE_{N_2O,y} + PE_{RO,y} \quad \text{สมการที่ (15)}$$

โดยที่

$PE_{COMP,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการ
ในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{CH_4,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการ ในปี y
(tCO₂eq/year)

$PE_{N_2O,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการ
ในปี y (tCO₂eq/year)

$PE_{RO,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากน้ำเสียที่ออกจากระบวนการผลิตปุ๋ยรวมจากการ
ดำเนินโครงการ ในปี y (tCO₂eq/year)

6.1.1 ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการ ($PE_{CH_4,y}$)

การปล่อยก๊าซมีเทนจากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{CH_4,y} = Q_y \times EF_{CH_4,y} \times GWP_{CH_4} \quad \text{สมการที่ (16)}$$

โดยที่

$PE_{CH_4,y}$ = ปริมาณปล่อยก๊าซมีเทนจากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการในปี y
(tCO₂eq/year)

Q_y = ปริมาณของเสียสำหรับผลิตปุ๋ยหมักในปี y (t / year)

$EF_{CH_4,y}$ = ค่าการปล่อยก๊าซมีเทนต่อตันของเสียที่หมักแล้วในปี y (t CH₄ / t)

GWP_{CH_4} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO₂eq/ t CH₄)

1) แนวทางการกำหนดปริมาณของเสียสำหรับผลิตปุ๋ยหมัก (Q_y)

ปริมาณของเสียที่หมักเป็นพารามิเตอร์ที่จำเป็นในการกำหนดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโครงการ ซึ่งในแต่ละแหล่งมี 2 วิธีในการกำหนดปริมาณของเสียที่หมักในปี y (Q_y) ในกรณีของการผลิตปุ๋ยหมักรวม น้ำเสียจะไม่ถูกนำมาพิจารณาในการประมาณค่าของ Q_y โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิธีที่ 1 การใช้อุปกรณ์ชั่งน้ำหนัก

ตรวจวัดน้ำหนักของของเสียที่ส่งไปยังโรงงานทำปุ๋ยหมักโดยใช้แท่นชั่งในสถานที่หรืออุปกรณ์ชั่งน้ำหนักอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับการสอบเทียบแล้ว (เช่น เครื่องชั่งสายพาน)

วิธีที่ 2 คำนวณจากการบรรทุกของรถบรรทุกแต่ละคันที่ส่งของเสียไปยังระบบผลิตปุ๋ยหมัก

ขั้นตอนนี้จะใช้เฉพาะในกรณีที่ไม่มีอุปกรณ์ชั่งน้ำหนักหรืออุปกรณ์ชั่งน้ำหนักที่ใช้ได้และสอบเทียบแล้วมิให้บริการในสถานที่ ในขั้นตอนนี้ ค่าของ Q_y จะคำนวณตามความสามารถในการบรรทุกของรถบรรทุกแต่ละคันที่ส่งของเสียไปยังระบบผลิตปุ๋ยหมักในปี y ($CT_{t,y}$) ดังนี้

$$Q_y = \sum_t CT_{t,y} \quad \text{สมการที่ (17)}$$

โดยที่

- Q_y = ปริมาณของเสียสำหรับผลิตปุ๋ยหมักในปี y (t / year)
- $CT_{t,y}$ = ความสามารถในการบรรทุกของรถบรรทุกคันที่ t ในปี y เพื่อนำส่งของเสียให้กับโครงการผลิตปุ๋ยหมัก (t)
- t = การจัดส่งของเสียในรถบรรทุกไปยังโรงงานทำปุ๋ยหมักในปี y

2) แนวทางการกำหนดค่าการปล่อยก๊าซมีเทนต่อตันของเสียที่หมักแล้ว ($EF_{CH_4,y}$)

ค่าการปล่อยก๊าซมีเทนต่อตันของเสียที่หมักแล้ว สามารถคำนวณได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 การใช้ข้อมูลจากการตรวจวัด

การคำนวณการปล่อยก๊าซมีเทนจากการหมักทำปุ๋ยใช้ข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนในระหว่างรอบการหมักทำปุ๋ยที่ได้จากการตรวจวัด ซึ่งมีสมการในการคำนวณดังนี้

$$EF_{CH_4,y} = \frac{\sum_{c=1}^x ECC_{CH_4,c} / Q_c}{x} \quad \text{สมการที่ (18)}$$

โดยที่

- $EF_{CH_4,y}$ = ค่าการปล่อยก๊าซมีเทนต่อตันของเสียที่หมักแล้วในปี y (t CH_4 /t)
- $ECC_{CH_4,c}$ = ค่าการปล่อยก๊าซมีเทนจากการหมักทำปุ๋ยในรอบการผลิต c (t CH_4)
- Q_c = ปริมาณของของเสียที่หมักในรอบการหมักทำปุ๋ย c (t)
- c = รอบการหมักทำปุ๋ย
- x = จำนวนรอบการหมักทำปุ๋ย c ที่ตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี y (อย่างน้อย 3 ครั้ง)

วิธีที่ 2 การใช้ค่าเริ่มต้น

ค่า $EF_{CH_4,y} = EF_{CH_4,default}$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.002

6.1.2 การปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการ ($PE_{N_2O,y}$)

การปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{N_2O} = Q_y \times EF_{N_2O,y} \times GWP_{N_2O} \quad \text{สมการที่ (19)}$$

โดยที่

PE_{N_2O} = ปริมาณการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการหมักทำปุ๋ยในปี y (t CO₂eq/year)
 Q_y = ปริมาณของเสียสำหรับผลิตปุ๋ยหมักในปี y (t / year)
 $EF_{N_2O,y}$ = ค่าการปล่อยไนตรัสออกไซด์ต่อตันของเสียที่หมักแล้วในปี y (t N₂O / t)
 GWP_{N_2O} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซไนตรัสออกไซด์ (t CO₂eq / t N₂O)

1) แนวทางการกำหนดค่าการปล่อยไนตรัสออกไซด์ต่อตันของเสียที่หมักแล้ว ($EF_{N_2O,y}$)

ค่าการปล่อยไนตรัสออกไซด์ต่อตันของขยะที่หมักแล้วสามารถคำนวณได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 การใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัด

ค่าการปล่อยไนตรัสออกไซด์ต่อตันของขยะที่หมักแล้วใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัดระหว่างรอบการหมักทำปุ๋ย สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$EF_{N_2O,y} = \frac{\sum_{c=1}^x ECC_{N_2O,c} / Q_c}{x} \quad \text{สมการที่ (20)}$$

x

โดยที่

$EF_{N_2O,y}$ = ค่าการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ต่อตันของเสียที่หมักแล้วในปี y (t N₂O/t)
 $ECC_{N_2O,c}$ = การปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการหมักทำปุ๋ยในรอบการผลิต c (t N₂O)
 Q_c = ปริมาณของของเสียที่หมักในรอบการหมักทำปุ๋ย c (t)
 c = รอบการหมักทำปุ๋ย
 x = จำนวนรอบการหมักทำปุ๋ย c ที่มีการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี y (อย่างน้อย 3 รอบ)

วิธีที่ 2 การใช้ค่าเริ่มต้น

ค่า $EF_{N_2O,y} = EF_{N_2O,default}$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.0002

6.1.3 การปล่อยก๊าซมีเทนจากน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักร่วมจากการดำเนินโครงการ ($PE_{RO,y}$)

การปล่อยก๊าซมีเทนจากน้ำเสียของโครงการจะคำนวณสำหรับกรณีการผลิตปุ๋ยหมักร่วมเท่านั้น นอกจากนี้ในกรณีที่มีการรวบรวมน้ำเสียและหมუნเวียนไปยังกระบวนการหมักทำปุ๋ยแล้ว ค่า $PE_{RO,y}$ มีค่าเท่ากับ 0 ทั้งนี้นอกเหนือกรณีดังกล่าว ให้คำนวณค่า $PE_{RO,y}$ ดังนี้

$$PE_{RO,y} = Q_{COD,y} \times B_{0,ww} \times MCF_{ww,treatment} \times \varphi \times GWP_{CH_4} \quad \text{สมการที่ (21)}$$

โดยที่

$PE_{RO,y}$	=	ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักร่วมในปี y (t CO ₂ eq/year)
$Q_{COD,y}$	=	อัตราการบำบัดทุกสารอินทรีย์ของน้ำเสียที่ออกจากการผลิตปุ๋ยหมักร่วมในปี y (t COD / year)
$B_{0,ww}$	=	อัตราการผลิตก๊าซมีเทนของน้ำเสีย (t CH ₄ / t COD)
$MCF_{ww,treatment}$	=	ค่า Methane correction factor
φ	=	ค่าการแก้ไขแบบจำลองเริ่มต้นเพื่อพิจารณาความไม่แน่นอนของแบบจำลองการปล่อยก๊าซมีเทนจากน้ำเสีย
GWP_{CH_4}	=	ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO ₂ eq / t CH ₄)

1) แนวทางการคำนวณอัตราการบำบัดทุกสารอินทรีย์ของน้ำเสียจากการผลิตปุ๋ยหมักร่วม ($Q_{COD,y}$)

การคำนวณอัตราการบำบัดทุกสารอินทรีย์ของน้ำเสียจากการหมักทำปุ๋ยร่วมมี 2 วิธีดังนี้

วิธีที่ 1 การใช้ข้อมูลจากการตรวจวัดปริมาณและค่า COD ของน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักร่วม

อัตราการบำบัดทุกสารอินทรีย์ของน้ำเสียจากการผลิตปุ๋ยหมักร่วม โดยใช้ข้อมูลปริมาณและค่า COD ของน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักร่วม สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$Q_{COD,y} = Q_{RO,y} \times COD_{RO,y} \quad \text{สมการที่ (22)}$$

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

โดยที่

$$\begin{aligned}
 Q_{\text{COD},y} &= \text{อัตราการบรรทุกสารอินทรีย์ของน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมัก} \\
 &\quad \text{รวม ในปี } y \text{ (t COD / year)} \\
 Q_{\text{RO},y} &= \text{ปริมาณน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวม ในปี } y \text{ (m}^3 \text{ / year)} \\
 \text{COD}_{\text{RO},y} &= \text{ค่า COD เฉลี่ยของน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวมในปี } y \\
 &\quad \text{(t COD / m}^3 \text{)}
 \end{aligned}$$

วิธีที่ 2 การใช้ข้อมูลจากการตรวจวัดปริมาณและค่า COD ของน้ำเสียสำหรับกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวม

การคำนวณค่าอัตราการบรรทุกสารอินทรีย์ของน้ำเสียจะใช้ค่าเริ่มต้นร่วมกับปริมาณและค่า COD ของน้ำเสียสำหรับกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวมที่ได้จากการตรวจวัดดังนี้

$$Q_{\text{COD},y} = Q_{\text{wastewater},y} \times \text{COD}_{\text{wastewater},y} \times \text{DF}_{\text{COD,RO}} \quad \text{สมการที่ (23)}$$

โดยที่

$$\begin{aligned}
 Q_{\text{COD},y} &= \text{อัตราการบรรทุกสารอินทรีย์ของน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ย} \\
 &\quad \text{หมักรวมในปี } y \text{ (t COD / year)} \\
 Q_{\text{wastewater},y} &= \text{ปริมาณน้ำเสียที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักรวมในปี } y \text{ (m}^3 \text{ / year)} \\
 \text{COD}_{\text{wastewater},y} &= \text{ค่า COD เฉลี่ยของน้ำเสียที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักรวมในปี } y \text{ (t COD / m}^3 \text{)} \\
 \text{DF}_{\text{COD,RO}} &= \text{ค่าเริ่มต้นสำหรับอัตราส่วนของปริมาณ COD ในน้ำเสียที่ออกจาก} \\
 &\quad \text{กระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวมและน้ำเสียที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักรวม}
 \end{aligned}$$

6.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการ ($PE_{\text{AD},y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักเพื่อผลิตก๊าซและการเผาทำลายก๊าซชีวภาพสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{\text{AD},y} = PE_{\text{CH}_4,y} + PE_{\text{flare},y} \quad \text{สมการที่ (24)}$$

โดยที่

$$PE_{\text{AD},y} = \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการ ในปี } y \text{ (t CO}_2\text{eq/year)}$$

$PE_{CH_4,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการ
ในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{flare,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนิน
โครงการ ในปี y (t CO₂eq/year)

6.2.1 การปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการ ($PE_{CH_4,y}$)

การปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ รวมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการ
บำรุงรักษาระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ การรั่วไหลทางกายภาพผ่านหลังคาและผนังด้านข้างและการ
ปล่อยผ่านวาล์วนิรภัยเนื่องจากแรงดันส่วนเกินในระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ ซึ่งการปล่อยก๊าซมีเทน
จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{CH_4} = Q_{CH_4} \times EF_{CH_4, default} \times GWP_{CH_4} \quad \text{สมการที่ (25)}$$

โดยที่

PE_{CH_4} = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนิน
โครงการในปี y (t CO₂eq/year)

Q_{CH_4} = ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศในปี y (t CH₄/year)

$EF_{CH_4, default}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสัดส่วนของก๊าซมีเทนที่รั่วไหลจากระบบ
หมักแบบไร้อากาศ (สัดส่วน)

GWP_{CH_4} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO₂eq / t CH₄)

1) การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{CH_4,y}$)

การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซสำหรับโครงการขนาด
ใหญ่ ให้ใช้ทางเลือกที่ 1 เท่านั้น สำหรับโครงการขนาดเล็ก ผู้พัฒนาโครงการสามารถเลือกระหว่าง
ทางเลือกที่ 1 หรือทางเลือกที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัด

ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซจะต้องตรวจวัดโดยใช้เครื่องมือการ
คำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ”
โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- ปริมาณก๊าซที่ใช้เครื่องมือคือก๊าซชีวภาพที่รวบรวมจากระบบหมักแบบไร้อากาศ
- ก๊าซมีเทนเป็นก๊าซเรือนกระจกประเภท i ที่ควรกำหนดการไหลของมวล และ
- การไหลของก๊าซควรวัดเป็นรายชั่วโมงหรือช่วงเวลาสั้น ๆ แล้วสะสมสำหรับปี y โดยมี

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

หน่วยเป็น tons

ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า default

ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ได้จากการตรวจวัดและค่า default จะถูกใช้ตามสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ ซึ่งคำนวณโดยใช้สมการที่ (3)

ในกรณีข้อมูลปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ในระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{\text{biogas},y}$) ไม่ครบถ้วน ให้ใช้ชุดข้อมูลทดแทนตามคำแนะนำในข้อที่ 1 ในภาคผนวกของเครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุดโดยมีผลบังคับใช้กับกิจกรรมโครงการที่ผู้ใช้ปลายทางอยู่ในภาคครัวเรือน/ชุมชน/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

6.2.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ ($PE_{\text{flare},y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพอันเนื่องจากการดำเนินโครงการให้ใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-TOOL-02-04 “การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ” ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- สำหรับโครงการขนาดเล็กผู้พัฒนาโครงการอาจใช้ค่า default สำหรับสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ ($f_{\text{CH}_4,\text{default}}$) และ
- ค่า default สำหรับประสิทธิภาพระบบเผาทำลายก๊าซชีวภาพ สามารถใช้ได้กับโครงการขนาดใหญ่หรือโครงการขนาดเล็ก

6.3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ ($PE_{\text{GAS},y}$)

$$PE_{\text{GAS},y} = PE_{\text{COM,GAS},y} + PE_{\text{ww,GAS},y} \quad \text{สมการที่ (26)}$$

โดยที่

$PE_{\text{GAS},y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂ eq/year)

$PE_{\text{COM,GAS},y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เพื่อผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ ในปี y (t CO₂ eq/year)

$PE_{\text{ww,GAS},y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ ในปี y (t CH₄/year)

6.3.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เพื่อผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ ($PE_{COM,GAS,y}$)

ค่า $PE_{COM,GAS,y}$ จะเท่ากับค่า $PE_{COM,c,y}$ ที่เกิดขึ้นจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ โดยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{COM,c,y} = PE_{COM,CO_2,c,y} + PE_{COM,CH_4,N_2O,c,y} \quad \text{สมการที่ (27)}$$

โดยที่

$PE_{COM,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงาน ในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{COM,CO_2,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{COM,CH_4,N_2O,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)

c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์

6.3.1.1 การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้จากการดำเนินโครงการ ($PE_{COM,CO_2,c,y}$)

ค่า $PE_{COM,CO_2,c,y}$ คำนวณจากปริมาณการใช้คาร์บอนฟอสซิลในขยะอินทรีย์หรือ RDF/SB หรือปริมาณคาร์บอนฟอสซิลของก๊าซจากปล่องของระบบเผาไหม้ ซึ่งมี 3 ทางเลือกในการคำนวณโดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 สัดส่วนประเภทขยะที่ถูกคัดแยก

$$PE_{COM,CO_2,c,y} = EFF_{COM,c,y} \times (44/22) \times \sum_j Q_{j,c,y} \times FCC_{j,y} \times FFC_{j,y} \quad \text{สมการที่ (28)}$$

โดยที่

$PE_{COM,CO_2,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)

$Q_{j,c,y}$ = ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์ประเภท j ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t)

$FCC_{j,y}$ = สัดส่วนของปริมาณคาร์บอนทั้งหมดในของเสียประเภท j ในปี y (t C/t)

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

$FFC_{j,y}$	=	สัดส่วนของคาร์บอนฟอสซิลในปริมาณคาร์บอนรวมของของเสียประเภท j ในปี y (สัดส่วนโดยน้ำหนัก)
$EFF_{COM,c,y}$	=	ประสิทธิภาพการเผาไหม้ของระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (สัดส่วน)
44/22	=	ค่าการแปลง ($t\ CO_2 / t\ C$)
c	=	ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์
j	=	ประเภทขยะ

1) การคำนวณปริมาณการใช้ขยะในระบบเผาไหม้ ($Q_{j,c,y}$)

ปริมาณการใช้ขยะประเภท j ในระบบเผาไหม้ประเภท c สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$Q_{j,c,y} = Q_{waste,c,y} \times \frac{\sum_{n=1}^z P_{n,j,y}}{Z} \quad \text{สมการที่ (29)}$$

โดยที่

$Q_{j,c,y}$	=	ปริมาณการใช้ขยะประเภท j ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t)
$Q_{waste,c,y}$	=	ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์หรือ RDF / SB ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t)
$P_{n,j,y}$	=	สัดส่วนของของเสียประเภท j ในตัวอย่าง n ที่เก็บรวบรวมในปี y (สัดส่วนโดยน้ำหนัก)
Z	=	จำนวนตัวอย่างในปี y
n	=	ตัวอย่างที่เก็บรวบรวมในปี y
j	=	ประเภทขยะ

ทางเลือกที่ 2 ขยะที่ไม่ได้คัดแยกประเภท

$$PE_{COM,CO_2,c,y} = (44/22) \times FF_{COM,c,y} \times Q_{waste,c,y} \times FFC_{waste,c,y} \quad \text{สมการที่ (30)}$$

โดยที่

$PE_{COM,CO_2,c,y}$	=	ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y ($t\ CO_2eq/year$)
---------------------	---	---

- $Q_{waste,c,y}$ = ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์หรือ RDF / SB ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t)
 $FFC_{waste,c,y}$ = สัดส่วนของคาร์บอนจากฟอสซิลในของเสียหรือ RDF / SB ที่ใช้ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t C / t)
 $FF_{COM,c,y}$ = ประสิทธิภาพการเผาไหม้ระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (สัดส่วน)
 44/22 = ค่าการแปลง (t CO₂ / t C)
 c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์
 j = ประเภทขยะรวมถึง RDF/SB

ทางเลือก 3 การตรวจวัดปริมาณก๊าซจากปล่อง

$$PE_{COM,CO_2,c,y} = (44/22) \times SG_{c,y} \times FFC_{stack,c,y} \quad \text{สมการที่ (31)}$$

โดยที่

- $PE_{COM,CO_2,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)
 $SG_{c,y}$ = ปริมาณของก๊าซจากปล่องจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (Nm³/year)
 $FFC_{stack,c,y}$ = ความเข้มข้นของคาร์บอนจากฟอสซิลในก๊าซจากปล่องจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t C/ Nm³)
 44/22 = ค่าการแปลง (t CO₂ / t C)
 c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์

6.3.1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการเผาไหม้จากการดำเนินโครงการ ($PE_{COM,CH_4,N_2O,c,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์หรือการเผาไหม้มี 2 ทางเลือกในการคำนวณโดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 การตรวจวัดปริมาณก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ในปล่องระบาย

$$PE_{COM,CH_4,N_2O,c,y} = SG_{c,y} \times (C_{N_2O,SG,c,y} \times GWP_{N_2O} + C_{CH_4,SG,c,y} \times GWP_{CH_4}) \quad \text{สมการที่ (32)}$$

โดยที่

- $PE_{COM\_CH4,N2O,c,y}$ = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการใช้คาร์บอนฟอสซิลในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t CO₂eq/year)
- $SG_{c,y}$ = ปริมาณของก๊าซจากปล่องระบายจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (Nm³/year)
- $C_{N2O,SG,c,y}$ = ปริมาณก๊าซไนตรัสออกไซด์ในก๊าซจากปล่องระบายจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t N₂O / Nm³)
- GWP_{N2O} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซไนตรัสออกไซด์ (t CO₂eq / t N₂O)
- $C_{CH4,SG,c,y}$ = ปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซปล่องระบายจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t CH₄/Nm³)
- GWP_{CH4} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO₂eq / t CH₄)
- c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์

ทางเลือกที่ 2 การใช้ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

$$PE_{COM,CH4,N2O,c,y} = Q_{waste,c,y} \times (EF_{N2O,t} \times GWP_{N2O} + EF_{CH4,t} \times GWP_{CH4}) \quad \text{สมการที่ (33)}$$

โดยที่

- $PE_{COM,CH4,N2O,c,y}$ = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการใช้คาร์บอนฟอสซิลในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t CO₂/year)
- $Q_{waste,c,y}$ = ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์หรือ RDF / SB ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t)
- $EF_{N2O,t}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซไนตรัสออกไซด์จากกระบวนการบำบัดของเสียประเภท t (t N₂O / t waste)
- $EF_{CH4,t}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนจากกระบวนการบำบัดของเสียประเภท t (t CH₄ / t waste)
- GWP_{N2O} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซไนตรัสออกไซด์ (t CO₂eq / t N₂O)
- GWP_{CH4} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO₂eq / t CH₄)
- c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการคือระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

t = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์

6.3.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ ($PE_{ww,GAS,y}$)

ค่า $PE_{ww,GAS,y}$ เท่ากับค่า $PE_{ww,t,y}$ ที่เกิดจากระบบการบำบัดของเสียทางเลือกประเภท t ซึ่งได้กำหนดแนวทางการคำนวณไว้ 3 กรณี ดังนี้

6.3.2.1 กรณีที่ 1 มีการบำบัดน้ำเสียจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการโดยใช้กระบวนการบำบัดน้ำเสียแบบใช้อากาศ เช่น การทำปุ๋ยหมักร่วม เป็นต้น ดังนั้น $PE_{ww,t,y} = 0$

6.3.2.2 กรณีที่ 2 มีการบำบัดน้ำเสียจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการโดยใช้กระบวนการบำบัดแบบไร้อากาศ ซึ่งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{AD,y} = PE_{CH_4,y} + PE_{flare,y} \quad \text{สมการที่ (34)}$$

โดยที่

$PE_{AD,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{CH_4,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{flare,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

1) การปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการ ($PE_{CH_4,y}$)

การปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ รวมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำรุงรักษาถังปฏิกรณ์ การรั่วไหลทางกายภาพผ่านหลังคาและผนังด้านข้างและการปล่อยผ่านวาล์วนิรภัยเนื่องจากแรงดันส่วนเกินในระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ ซึ่งการปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซสามารถคำนวณได้โดยใช้สมการที่ (25)

1.1) ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{CH_4,y}$)

การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซสำหรับโครงการขนาดใหญ่ ให้ใช้ทางเลือกที่ 1 เท่านั้น สำหรับโครงการขนาดเล็ก ผู้พัฒนาโครงการสามารถเลือกระหว่าง

ทางเลือกที่ 1 หรือทางเลือกที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัด

ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซจะต้องตรวจวัดโดยใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (a) การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากปริมาณก๊าซชีวภาพที่รวบรวมได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ
- (b) พิจารณาการไหลของมวลโดยกำหนดให้ก๊าซมีเทนเป็นก๊าซเรือนกระจกประเภท i
- (c) ควรวัดการไหลของก๊าซเป็นรายชั่วโมงหรือช่วงเวลาสั้น ๆ แล้วคำนวณเป็นค่าสะสมสำหรับปี y โดยมีหน่วยเป็นตัน (tons)

ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า default

ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ได้จากการตรวจวัดและค่า default จะถูกใช้ตามสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ ซึ่งคำนวณโดยใช้สมการที่ (3)

ในกรณีข้อมูลปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ในระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{\text{biogas},y}$) ไม่ครบถ้วนให้ใช้ชุดข้อมูลทดแทนจากการปฏิบัติตามคำแนะนำในข้อที่ 1 ในภาคผนวกของเครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุดโดยมีผลบังคับใช้กับกิจกรรมโครงการที่ผู้ปล่อยทางอยู่ในภาคครัวเรือน/ชุมชน/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

2) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ ($PE_{\text{flare},y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพอันเนื่องจากการดำเนินโครงการให้ใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-04 “การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ” ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (a) สำหรับโครงการขนาดเล็กผู้พัฒนาโครงการอาจใช้ค่า default สำหรับสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ ($f_{\text{CH}_4,\text{default}}$) และ
- (b) ค่า default สำหรับประสิทธิภาพระบบเผาทำลายก๊าซชีวภาพ สามารถใช้ได้กับโครงการขนาดใหญ่หรือโครงการขนาดเล็ก

6.3.2.3 กรณีที่ 3 โครงการมีการปล่อยน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดแบบไร้อากาศ (ระบบบำบัดขั้นหลังซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมของโครงการ) เข้าสู่ระบบบำบัดขั้นหลังแบบไร้อากาศหรือ ปล่อยลงแหล่งน้ำโดยไม่มีการบำบัดเพิ่มเติมตามกฎระเบียบที่บังคับใช้ผู้พัฒนาโครงการจะต้องดำเนินการ ค่า $PE_{\text{ww},y}$ จะคำนวณได้ดังนี้

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

1) กรณีที่ไม่มีการเผาทำลายก๊าซมีเทน

$$PE_{ww,t,y} = Q_{ww,y} \times P_{COD,y} \times B_o \times MCF_{ww} \times GWP_{CH_4} \quad \text{สมการที่ (35)}$$

2) กรณีที่มีการเผาทำลายก๊าซมีเทนบางส่วน

$$PE_{ww,t,y} = Q_{ww,y} \times P_{COD,y} \times B_o \times MCF_{ww} \times GWP_{CH_4} \left(+ \frac{PE_{flare,ww,y}}{GWP_{CH_4}} - F_{CH_4,flare,y} \right) \quad \text{สมการที่ (36)}$$

3) กรณีที่มีการเผาทำลายก๊าซมีเทนทั้งหมด

$$PE_{ww,t,y} = \frac{PE_{flare,ww,y}}{GWP_{CH_4}} \quad \text{สมการที่ (37)}$$

โดยที่

$PE_{ww,t,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปล่อยน้ำเสียจากกระบวนการบำบัดของเสียทางเลือกประเภท t ในปี y (t CO₂eq/year)

$Q_{ww,y}$ = ปริมาณน้ำเสียจากกิจกรรมของโครงการที่เข้าระบบบำบัดขั้นหลังแบบไร้อากาศหรือปล่อยลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่ผ่านการบำบัดในปี y (m³/year)

$P_{COD,y}$ = ค่า COD ของน้ำเสียจากกิจกรรมของโครงการในปี y (tCOD/m³)

B_o = อัตราการผลิตก๊าซมีเทนของกระบวนการบำบัดน้ำเสีย (kgCH₄/kgCOD)

MCF_{ww} = ค่า Methane conversion factor (สัดส่วน)

GWP_{CH_4} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO₂eq/t CH₄)

$PE_{flare,ww,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทนจากการดำเนินโครงการ ในปี y (t CO₂eq/year)

$F_{CH_4,flare,y}$ = ปริมาณก๊าซมีเทนที่ส่งไปที่ระบบเผาทำลายในปี y (t CH₄/year)

3.1) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทนจากการดำเนินโครงการ ($PE_{flare,ww,y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทนจากการดำเนินโครงการสามารถคำนวณได้ดังนี้

กรณีที่ 1 การเผาทำลายก๊าซมีเทนด้วยระบบเผาทำลาย

การคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทน ให้ใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL 02-04 “การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ” ฉบับล่าสุด โดยในเครื่องมือ $PE_{flare,ww,y} = PE_{flare,y}$

กรณีที่ 2 การเผาทำลายก๊าซมีเทนในเตาเผาขยะ

กรณีที่ผู้พัฒนาโครงการได้เลือกทางเลือก 1 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัด ให้ใช้การคำนวณตามหัวข้อ 6.3.1.2 กรณีเลือกทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า default ให้ถือว่าประสิทธิภาพการเผาทำลายเท่ากับ 90% ของก๊าซมีเทนในก๊าซทั้งหมด โดย $PE_{flare,ww,y} = PE_{com,ww,y}$ และมีการคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{COM,ww,y} = F_{CH_4,flare,y} \times 0.1 \quad \text{สมการที่ (38)}$$

โดยที่

$$PE_{COM,ww,y} = \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทนที่เกิดจากการบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการในปี } y \text{ (t CO}_2\text{eq/year)}$$

$$F_{CH_4,flare,y} = \text{ปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากระบบบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการที่ส่งไปเผาทำลาย ในปี } y \text{ (t CO}_2\text{eq/year)}$$

(1) การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากระบบบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการที่ส่งไปเผาทำลาย ($F_{CH_4,flare,y}$)

การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากระบบบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการที่ส่งไปเผาทำลาย ให้ใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (1.1) ปริมาณก๊าซในเครื่องมือนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียที่ส่งก๊าซทางท่อไปยังระบบเผาทำลายก๊าซมีเทน
- (1.2) ก๊าซมีเทนเป็นก๊าซเรือนกระจกที่จะกำหนดเป็นการไหลโดยมวล
- (1.3) ปริมาณก๊าซจะต้องตรวจวัดอย่างต่อเนื่อง
- (1.4) การคำนวณมวลโมเลกุลของก๊าซชีวภาพ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (3) หรือสมการที่ (17) ในเครื่องมือ
- (1.5) การไหลโดยมวลจะต้องคำนวณสำหรับช่วงเวลาในชั่วโมง t แล้วรวมเป็นข้อมูลสำหรับปี y (t CH₄)

6.4 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิต RDF/SB ด้วยวิธีทางกลหรือความร้อนจากการดำเนินโครงการ ($PE_{RDF\_SB, y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิต RDF/SB ด้วยวิธีทางกลหรือความร้อนจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{RDF\_SB, y} = PE_{COM, RDF\_SB, y} + PE_{ww, RDF\_SB, y} \quad \text{สมการที่ (39)}$$

โดยที่

$PE_{RDF\_SB, y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิต RDF / SB จากการดำเนินการในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{COM, RDF\_SB, y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิต RDF/SB จากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{ww, RDF\_SB, y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียที่เกี่ยวข้องกับการผลิต RDF/SB (ผลิตและเผาในพื้นที่) จากการดำเนินโครงการในปี y (t CH₄/year)

6.4.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิต RDF/SB จากการดำเนินโครงการ ($PE_{COM, RDF\_SB, y}$)

ค่า $PE_{RDF\_SB, COM, y}$ จะเท่ากับค่า $PE_{COM, c, y}$ ที่เกิดจากระบบเผาประเภท c ในระบบผลิต RDF / SB โดยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิต RDF/SB จากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{COM, c, y} = PE_{COM, CO_2, c, y} + PE_{COM, CH_4, N_2O, c, y} \quad \text{สมการที่ (40)}$$

โดยที่

$PE_{COM, c, y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงาน ในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{COM, CO_2, c, y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{COM, CH_4, N_2O, c, y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)

c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบเผาไหม้ RDF / SB

6.4.1.1 การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้จากการดำเนินโครงการ (PE_{COM,CO2,c,y})

ค่า PE_{COM,CO2,c,y} คำนวณจากปริมาณการใช้คาร์บอนฟอสซิลในขยะอินทรีย์หรือ RDF/SB หรือ ปริมาณคาร์บอนฟอสซิลของก๊าซจากปล่อง โดยมี 3 ทางเลือกในการคำนวณโดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 สัดส่วนประเภทขยะที่ถูกคัดแยก

$$PE_{COM,CO2,c,y} = EFF_{COM,c,y} \times (44/22) \times \sum_j Q_{j,c,y} \times FCC_{j,y} \times FFC_{j,y} \quad \text{สมการที่ (41)}$$

โดยที่

PE_{COM,CO2,c,y} = ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)

Q_{j,c,y} = ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์ประเภท j ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t/year)

FCC_{j,y} = สัดส่วนของปริมาณคาร์บอนทั้งหมดในของเสียประเภท j ในปี y (t C/t)

FFC_{j,y} = สัดส่วนของคาร์บอนฟอสซิลในปริมาณคาร์บอนรวมของของเสียประเภท j ในปี y (สัดส่วนโดยน้ำหนัก)

EFF_{COM,c,y} = ประสิทธิภาพการเผาไหม้ของระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (สัดส่วน)

44/22 = ค่าการแปลง (t CO₂ / t C)

c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบเผาไหม้ RDF / SB

j = ประเภทขยะ

ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์ประเภท j ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (Q_{j,c,y}) สามารถคำนวณโดยใช้สมการที่ (29)

ทางเลือกที่ 2 ขยะที่ไม่ได้คัดแยกประเภท

$$PE_{COM,CO2,c,y} = (44/22) \times FF_{COM,c,y} \times Q_{waste,c,y} \times FFC_{waste,c,y} \quad \text{สมการที่ (42)}$$

โดยที่

PE_{COM,CO2,c,y} = ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)

Q_{waste,c,y} = ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์หรือ RDF / SB ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t/year)

$FFC_{waste,c,y}$	=	สัดส่วนของคาร์บอนจากฟอสซิลในของเสียหรือ RDF / SB ที่ใช้ใน ระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t C / t)
$FF_{COM,c,y}$	=	ประสิทธิภาพการเผาไหม้ระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (สัดส่วน)
44/22	=	ค่าการแปลง (t CO ₂ / t C)
c	=	ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบเผาไหม้ RDF / SB
j	=	ประเภทขยะรวมถึง RDF/SB

ทางเลือกที่ 3 การตรวจวัดปริมาณก๊าซจากปล่อง

$$PE_{COM,CO_2,c,y} = (44/22) \times SG_{c,y} \times FFC_{stack,c,y} \quad \text{สมการที่ (43)}$$

โดยที่

$PE_{COM,CO_2,c,y}$	=	ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO ₂ eq/year)
$SG_{c,y}$	=	ปริมาณของก๊าซจากปล่องจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (Nm ³ /year)
$FFC_{stack,c,y}$	=	ความเข้มข้นของคาร์บอนจากฟอสซิลในก๊าซจากปล่องจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t C/ Nm ³)
44/22	=	ค่าการแปลง (t CO ₂ / t C)
c	=	ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นระบบเผาไหม้ RDF / SB

6.4.1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการเผาไหม้ภายในขอบเขตของโครงการ ($PE_{COM,CH_4,N_2O,c,y}$)

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการเผาไหม้ RDF/SB ถือว่าน้อยมาก ดังนั้น ค่า $PE_{COM,CH_4,N_2O,c,y} = 0$

6.4.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียที่เกี่ยวข้องกับการผลิต RDF/SB (ผลิตและเผาในพื้นที่) จากการดำเนินโครงการ ($PE_{ww,RDF\_SB,y}$)

ค่า $PE_{ww, RDF\_SB, y}$ จะเท่ากับ $PE_{ww,t,y}$ และกระบวนการบำบัดของเสียทางเลือกประเภท t คือระบบผลิต RDF / SB ได้กำหนดแนวทางการคำนวณไว้ 3 กรณี ดังนี้

6.4.2.1 กรณีที่ 1 โครงการมีการบำบัดน้ำเสียจากการผลิต RDF/SB จากการดำเนินโครงการโดยใช้กระบวนการบำบัดน้ำเสียแบบใช้อากาศ เช่น การทำปุ๋ยหมักรวม เป็นต้น ดังนั้น $PE_{ww,t,y} = 0$

6.4.2.2 กรณีที่ 2 โครงการมีการบำบัดน้ำเสียจากการผลิต RDF/SB จากการดำเนินโครงการจากการดำเนินโครงการโดยใช้กระบวนการบำบัดแบบไร้อากาศ ซึ่งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{AD,y} = PE_{CH_4,y} + PE_{flare,y} \quad \text{สมการที่ (44)}$$

โดยที่

$PE_{AD,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{CH_4,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{flare,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

1) การปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการ ($PE_{CH_4,y}$)

การปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ รวมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำรุงรักษาระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ การรั่วไหลทางกายภาพผ่านหลังคาและผนังด้านข้างและการปล่อยผ่านวาล์วนิรภัยเนื่องจากแรงดันส่วนเกินในระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ ซึ่งการปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซสามารถคำนวณโดยใช้สมการที่ (25)

1.1) ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{CH_4,y}$)

การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซสำหรับโครงการขนาดใหญ่ ให้ใช้ทางเลือกที่ 1 เท่านั้น สำหรับโครงการขนาดเล็ก ผู้พัฒนาโครงการสามารถเลือกระหว่างทางเลือกที่ 1 หรือทางเลือกที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัด

ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซจะต้องตรวจวัดโดยใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากปริมาณก๊าซชีวภาพที่รวบรวมได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ
- พิจารณาการไหลของมวลโดยกำหนดให้ก๊าซมีเทนเป็นก๊าซเรือนกระจกประเภท i

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

- (c) ควรวัดการไหลของก๊าซเป็นรายชั่วโมงหรือช่วงเวลาสั้นๆ แล้วคำนวณเป็นค่าสะสมสำหรับปี y โดยมีหน่วยเป็นตัน (tons)

ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า default

ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ได้จากการตรวจวัดและค่า default จะถูกใช้ตามสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพดังนี้ ซึ่งคำนวณโดยใช้สมการที่ (3)

ในกรณีข้อมูลปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ในระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{\text{biogas},y}$) ไม่ครบถ้วน ให้ใช้ชุดข้อมูลทดแทนจากการปฏิบัติตามคำแนะนำในข้อที่ 1 ในภาคผนวกของเครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL 02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุดโดยมีผลบังคับใช้กับกิจกรรมโครงการที่ผู้ใช้ปลายทางอยู่ในภาคครัวเรือน/ชุมชน/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

2) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ ($PE_{\text{flare},y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพอันเนื่องจากการดำเนินโครงการให้ใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-04 “การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ” ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (a) สำหรับโครงการขนาดเล็กผู้พัฒนาโครงการอาจใช้ค่า default สำหรับสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ ($f_{\text{CH}_4,\text{default}}$) และ
- (b) ค่า default สำหรับประสิทธิภาพระบบเผาทำลายก๊าซชีวภาพ สามารถใช้ได้กับโครงการขนาดใหญ่หรือโครงการขนาดเล็ก

6.4.4.3 กรณีที่ 3 โครงการมีการปล่อยน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดแบบไร้อากาศ (ระบบบำบัดขั้นหลังซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมของโครงการ) เข้าสู่ระบบบำบัดขั้นหลังแบบไร้อากาศหรือปล่อยลงแหล่งน้ำ โดยไม่มีการบำบัดเพิ่มเติมตามกฎระเบียบที่บังคับใช้ผู้พัฒนาโครงการจะต้องดำเนินการ ค่า $PE_{\text{ww},t,y}$ จะคำนวณได้จากสมการที่ (35), (36) และ (37)

3.1) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทนจากการดำเนินโครงการ ($PE_{\text{flare},\text{ww},y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทนจากการดำเนินโครงการสามารถคำนวณได้ดังนี้

กรณีที่ 1 การเผาทำลายก๊าซมีเทนด้วยระบบเผาทำลาย

การคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทน ให้ใช้เครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-04 “การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ” ฉบับล่าสุด โดยในเครื่องมือ $PE_{\text{flare},\text{ww},y} = PE_{\text{flare},y}$

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

กรณีที่ 2 การเผาทำลายก๊าซมีเทนในเตาเผาขยะ

สำหรับกรณีที่ผู้พัฒนาโครงการได้เลือกทางเลือกที่ 1 การตรวจวัดปริมาณก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ในปล่องระบาย ให้ใช้ข้อมูลจากข้อ 6.4.1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการเผาไหม้ภายในขอบเขตของโครงการ กรณีเลือกทางเลือกที่ 2 การใช้ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้ถือว่าประสิทธิภาพการเผาทำลายเท่ากับ 90% ของก๊าซมีเทนในก๊าซทั้งหมด โดย $PE_{flare,ww,y} = PE_{com,ww,y}$ และมีการคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{COM,ww,y} = F_{CH_4,flare,y} \times 0.1 \quad \text{สมการที่ (45)}$$

โดยที่

$PE_{COM,ww,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซมีเทนที่เกิดจากการบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$F_{CH_4,flare,y}$ = ปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากระบบบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการที่ส่งไปเผาทำลาย ในปี y (t CO₂eq/year)

(1) การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากระบบบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการที่ส่งไปเผาทำลาย ($F_{CH_4,flare,y}$)

การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากระบบบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการที่ส่งไปเผาทำลาย ให้ใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (1.1) ปริมาณก๊าซในเครื่องมือนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียที่ส่งก๊าซทางท่อไปยังระบบเผาทำลายก๊าซมีเทน
- (1.2) ก๊าซมีเทนเป็นก๊าซเรือนกระจกที่จะกำหนดเป็นการไหลโดยมวล
- (1.3) ปริมาณก๊าซจะต้องตรวจวัดอย่างต่อเนื่อง
- (1.4) การคำนวณมวลโมเลกุลของก๊าซชีวภาพ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (3) หรือสมการที่ (17) ในเครื่องมือ
- (1.5) การไหลโดยมวลจะต้องคำนวณสำหรับช่วงเวลาในชั่วโมง t แล้วรวมเป็นข้อมูลสำหรับปี y (t CH₄)

6.5 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการ ($PE_{INC,y}$)

$$PE_{INC,y} = PE_{COM,INC,y} + PE_{ww,INC,y} \quad \text{สมการที่ (46)}$$

โดยที่

- $PE_{INC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{COM,INC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ของเสียฟอสซิลจากการเผาไหม้ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการ ในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{ww,INC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียจากเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

6.5.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ของเสียฟอสซิลจากการเผาไหม้ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการ ($PE_{COM,INC,y}$)

ค่า $PE_{INC,COM,y}$ จะเท่ากับ $PE_{COM,y}$ ที่เกิดจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในเตาเผาขยะ โดยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ของเสียฟอสซิล สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{COM,c,y} = PE_{COM,CO_2,c,y} + PE_{COM,CH_4,N_2O,c,y} \quad \text{สมการที่ (47)}$$

โดยที่

- $PE_{COM,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงาน ในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{COM,CO_2,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{COM,CH_4,N_2O,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)
- c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นเตาเผาขยะ

6.5.1.1 การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้จากการดำเนินโครงการ ($PE_{COM,CO_2,c,y}$)

ค่า $PE_{COM,CO_2,c,y}$ คำนวณจากปริมาณการใช้คาร์บอนฟอสซิลในขยะอินทรีย์หรือ RDF/SB หรือปริมาณคาร์บอนฟอสซิลของก๊าซจากปล่อง ซึ่งมี 3 ทางเลือกในการคำนวณโดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 สัดส่วนประเภทขยะที่ถูกคัดแยก

$$PE_{COM,CO_2,c,y} = EFF_{COM,c,y} \times (44/22) \times \sum_j Q_{j,c,y} \times FCC_{j,y} \times FFC_{j,y} \quad \text{สมการที่ (48)}$$

โดยที่

$PE_{COM,CO_2,c,y}$	=	ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO ₂ eq/year)
$Q_{j,c,y}$	=	ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์ประเภท j ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t)
$FCC_{j,y}$	=	สัดส่วนของปริมาณคาร์บอนทั้งหมดในของเสียประเภท j ในปี y (t C/t)
$FFC_{j,y}$	=	สัดส่วนของคาร์บอนฟอสซิลในปริมาณคาร์บอนรวมของของเสียประเภท j ในปี y (สัดส่วนโดยน้ำหนัก)
$EFF_{COM,c,y}$	=	ประสิทธิภาพการเผาไหม้ของระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (สัดส่วน)
44/22	=	ค่าการแปลง (t CO ₂ / t C)
c	=	ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นเตาเผาขยะ
j	=	ประเภทขยะ

ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์ประเภท j ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y ($Q_{j,c,y}$) สามารถคำนวณโดยใช้สมการที่ (29)

ทางเลือกที่ 2 ขยะที่ไม่ได้คัดแยกประเภท

$$PE_{COM,CO_2,c,y} = (44/22) \times FF_{COM,c,y} \times Q_{waste,c,y} \times FFC_{waste,c,y} \quad \text{สมการที่ (49)}$$

โดยที่

$PE_{COM,CO_2,c,y}$	=	ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO ₂ eq/year)
$Q_{waste,c,y}$	=	ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์หรือ RDF / SB ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t)
$FFC_{waste,c,y}$	=	สัดส่วนของคาร์บอนจากฟอสซิลในของเสียหรือ RDF / SB ที่ใช้ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t C / t)
$FF_{COM,c,y}$	=	ประสิทธิภาพการเผาไหม้ระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (สัดส่วน)
44/22	=	ค่าการแปลง (t CO ₂ / t C)
c	=	ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นเตาเผาขยะ
j	=	ประเภทขยะรวมถึง RDF/SB

ทางเลือก 3 การตรวจวัดปริมาณก๊าซจากปล่อง

$$PE_{COM,CO_2,c,y} = (44/22) \times SG_{c,y} \times FFC_{stack,c,y} \quad \text{สมการที่ (50)}$$

โดยที่

$PE_{COM,CO_2,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้ประเภท c จากการดำเนินงานในปี y (t CO₂eq/year)

$SG_{c,y}$ = ปริมาณของก๊าซจากปล่องจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (Nm³/year)

$FFC_{stack,c,y}$ = ความเข้มข้นของคาร์บอนจากฟอสซิลในก๊าซจากปล่องจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t C / Nm³)

44/22 = ค่าการแปลง (t CO₂ / t C)

c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นเตาเผาขยะ

6.5.1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการเผาไหม้จากการดำเนินโครงการ ($PE_{COM\_CH_4, N_2O,c,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการเผาไหม้จากการดำเนินโครงการ มี 2 ทางเลือกในการคำนวณโดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 การตรวจวัดปริมาณก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ในปล่องระบาย

$$PE_{COM\_CH_4,N_2O,c,y} = SG_{c,y} \times (C_{N_2O,SG,c,y} \times GWP_{N_2O} + C_{CH_4,SG,c,y} \times GWP_{CH_4}) \quad \text{สมการที่ (51)}$$

โดยที่

$PE_{COM\_CH_4,N_2O,c,y}$ = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการใช้คาร์บอนฟอสซิลในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t CO₂/year)

$SG_{c,y}$ = ปริมาณของก๊าซจากปล่องระบายจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (Nm³/year)

$C_{N_2O,SG,c,y}$ = ปริมาณก๊าซไนตรัสออกไซด์ในก๊าซจากปล่องระบายจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t N₂O / Nm³)

GWP_{N_2O} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซไนตรัสออกไซด์ (t CO₂e / t N₂O)

- $C_{CH_4,SG,c,y}$ = ปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซปล่องระบายจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t CH₄/Nm³)
- GWP_{CH_4} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO₂eq / t CH₄)
- c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการเป็นเตาเผาขยะ

ทางเลือกที่ 2 การใช้ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

$$PE_{COM\_CH_4,N_2O,c,y} = Q_{waste,c,y} \times (EF_{N_2O,t} \times GWP_{N_2O} + EF_{CH_4,t} \times GWP_{CH_4}) \quad \text{สมการที่ (52)}$$

โดยที่

- $PE_{COM\_CH_4,N_2O,c,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการใช้คาร์บอนฟอสซิลในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t CO₂/year)
- $Q_{waste,c,y}$ = ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์หรือ RDF / SB ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y (t)
- $EF_{N_2O,t}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซไนตรัสออกไซด์จากกระบวนการบำบัดของเสียประเภท t (t N₂O / t waste)
- $EF_{CH_4,t}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนจากกระบวนการบำบัดของเสียประเภท t (t CH₄ / t waste)
- GWP_{N_2O} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซไนตรัสออกไซด์ (t CO₂eq / t N₂O)
- GWP_{CH_4} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO₂eq / t CH₄)
- c = ระบบเผาไหม้ที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการ: ระบบผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์
- t = ประเภทของกระบวนการบำบัดของเสียทางเลือกคือการเผาขยะ

6.5.2 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียจากเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการในปี y ($PE_{ww,INC,y}$)

ค่า $PE_{ww,INC,y}$ จะเท่ากับ $PE_{ww,t,y}$ ที่เกิดจากกระบวนการบำบัดน้ำเสียทางเลือกประเภท t ในกระบวนการเผาขยะในเตาเผา ซึ่งได้กำหนดแนวทางการคำนวณไว้ 3 กรณี ดังนี้

6.5.2.1 กรณีที่ 1 มีการบำบัดน้ำเสียจากเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการโดยใช้กระบวนการบำบัดน้ำเสียแบบใช้อากาศ เช่น การทำปุ๋ยหมักร่วม เป็นต้น ดังนั้น $PE_{ww,t,y} = 0$

6.5.2.2 กรณีที่ 2 มีการบำบัดน้ำเสียจากเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการโดยใช้กระบวนการบำบัดแบบไร้อากาศ ซึ่งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียจากเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$PE_{AD,y} = PE_{CH_4,y} + PE_{flare,y} \quad \text{สมการที่ (53)}$$

โดยที่

$PE_{AD,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{CH_4,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$PE_{flare,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

1) การปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการ ($PE_{CH_4,y}$)

การปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ รวมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำรุงรักษาถังปฏิกรณ์ การรั่วไหลทางกายภาพผ่านหลังคาและผนังด้านข้างและการปล่อยผ่านวาล์วนิรภัยเนื่องจากแรงดันส่วนเกินในถังปฏิกรณ์ ซึ่งการปล่อยก๊าซมีเทนจากระบบหมักแบบไร้อากาศสามารถคำนวณโดยใช้สมการที่ (25)

1.1) ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{CH_4,y}$)

การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซสำหรับโครงการขนาดใหญ่ ให้ใช้ทางเลือกที่ 1 เท่านั้น สำหรับโครงการขนาดเล็ก ผู้พัฒนาโครงการสามารถเลือกระหว่างทางเลือกที่ 1 หรือทางเลือกที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัด

ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซจะต้องตรวจวัดโดยใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากปริมาณก๊าซชีวภาพที่รวบรวมได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศ
- พิจารณาการไหลของมวลโดยกำหนดให้ก๊าซมีเทนเป็นก๊าซเรือนกระจกประเภท i
- ตรวจวัดการไหลของก๊าซเป็นรายชั่วโมงหรือช่วงเวลาสั้น ๆ แล้วคำนวณเป็นค่าสะสม

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

สำหรับปี y โดยมีหน่วยเป็นตัน (tons)

ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า default

ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ได้จากการตรวจวัดและค่า default จะถูกใช้ตามสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ ซึ่งคำนวณโดยสมการที่ (3)

ในกรณีข้อมูลปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ในระบบหมักแบบไร้อากาศ ($Q_{\text{biogas},y}$) ไม่ครบถ้วน ให้ใช้ชุดข้อมูลทดแทนจากการปฏิบัติตามคำแนะนำในข้อที่ 1 ในภาคผนวกของเครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุด โดยมีผลบังคับใช้กับกิจกรรมโครงการที่ผู้ปล่อยทางอยู่ในภาคครัวเรือน/ชุมชน/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

2) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ ($PE_{\text{flare},y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพอันเนื่องจากการดำเนินโครงการให้ใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-04 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาทำลายก๊าซชีวภาพจากการดำเนินโครงการ" ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (a) สำหรับโครงการขนาดเล็กผู้พัฒนาโครงการอาจใช้ค่า default สำหรับสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ ($f_{\text{CH}_4,\text{default}}$) และ
- (b) ค่า default สำหรับประสิทธิภาพระบบเผาทำลายก๊าซชีวภาพ สามารถใช้ได้กับโครงการขนาดใหญ่หรือโครงการขนาดเล็ก

6.5.2.3 กรณีที่ 3 โครงการมีการปล่อยน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดแบบไร้อากาศ (ระบบบำบัดขั้นหลังซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมของโครงการ) เข้าสู่ระบบบำบัดขั้นหลังแบบไร้อากาศหรือ ปล่อยลงแหล่งน้ำ โดยไม่มีการบำบัดเพิ่มเติมตามกฎระเบียบที่บังคับใช้ผู้พัฒนาโครงการจะต้องดำเนินการ ค่า $PE_{\text{ww},t,y}$ จะคำนวณได้จากสมการที่ (35), (36) และ (37)

6.6 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการ ($PE_{\text{EC},y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังต่อไปนี้

$$PE_{\text{EC},y} = PE_{\text{EC,COMP},y} + PE_{\text{EC,AD},y} + (PE_{\text{EC,GAS},y} + PE_{\text{EC,ww,GAS},y}) + (PE_{\text{EC,RDF\_SB},y} + PE_{\text{EC,ww,RDF\_SB},y}) + (PE_{\text{EC,INC},y} + PE_{\text{EC,ww,INC\_SB},y}) \quad \text{สมการที่ (54)}$$

โดยที่

- $PE_{EC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{EC,COMP,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการหมักทำปุ๋ยหรือปุ๋ยหมักร่วมจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{EC,AD,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากระบบหมักแบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{EC,GAS,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{EC,ww,GAS,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{EC,RDF\_SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการผลิต RDF/SB จากการดำเนินโครงการ ในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{EC,ww,RDF\_SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซจากการผลิต RDF/SB จากการดำเนินโครงการ ในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{EC,INC,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากการเผาไหม้ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $PE_{EC,ww,INC\_SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซจากการเผาไหม้ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

ทั้งนี้ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากระบบการบำบัดของเสียทางเลือก t ภายใต้กิจกรรมโครงการสามารถคำนวณจากปริมาณการใช้ไฟฟ้า ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตไฟฟ้า และการสูญเสียกำลังไฟฟ้าในโครงข่ายไฟฟ้า ดังต่อไปนี้

$$PE_{EC,t,y} = \sum_j EC_{t,j,y} \times EF_{Elec,y} \times (1 + TDL_{j,y}) \quad \text{สมการที่ (55)}$$

โดยที่

- $PE_{EC,t,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าจากระบบบำบัดขยะมูลฝอยประเภท t จากการดำเนินโครงการในปี y (tCO₂/year)
- $EC_{PJ,t,j,y}$ = ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในกระบวนการบำบัดของเสียทางเลือก t ของโครงการด้วยแหล่งการใช้ไฟฟ้า j ในปี y (MWh/year)
- $EF_{Elec,y}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการผลิต/ใช้ไฟฟ้าในปี y (tCO₂/MWh)

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

$$\begin{aligned}
 TDL_{j,y} &= \text{สัดส่วนค่ากำลังไฟฟ้าสูญเสียในโครงข่ายไฟฟ้าสำหรับการจ่ายไฟฟ้าไปยัง} \\
 &\quad \text{แหล่งการใช้ไฟฟ้า } j \text{ ในปี } y \\
 j &= \text{แหล่งที่มาของการใช้ไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการ}
 \end{aligned}$$

6.7 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการดำเนินโครงการ ($PE_{FC,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการดำเนินโครงการ สามารถคำนวณได้ดังต่อไปนี้

$$PE_{FC,y} = PE_{FC,COMP,y} + PE_{FC,AD,y} + (PE_{FC,GAS,y} + PE_{FC,ww,GAS,y}) + (PE_{FC,RDF\_SB,y} + PE_{FC,ww,RDF\_SB,y}) + (PE_{FC,INC,y} + PE_{FC,ww,INC\_SB,y}) \quad \text{สมการที่ (56)}$$

โดยที่

$$\begin{aligned}
 PE_{FC,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการดำเนิน} \\
 &\quad \text{โครงการในปี } y \text{ (tCO}_2\text{/year)} \\
 PE_{FC,COMP,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการหมักทำ} \\
 &\quad \text{ปุ๋ยหรือปุ๋ยหมักร่วมจากการดำเนินโครงการในปี } y \text{ (tCO}_2\text{/year)} \\
 PE_{FC,AD,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากระบบหมัก} \\
 &\quad \text{แบบไร้อากาศจากการดำเนินโครงการในปี } y \text{ (tCO}_2\text{/year)} \\
 PE_{FC,GAS,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการผลิตก๊าซ} \\
 &\quad \text{เชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการในปี } y \text{ (tCO}_2\text{/year)} \\
 PE_{FC,ww,GAS,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากระบบการ} \\
 &\quad \text{หมักเพื่อผลิตก๊าซจากการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงสังเคราะห์จากการดำเนินโครงการ} \\
 &\quad \text{ในปี } y \text{ (tCO}_2\text{/year)} \\
 PE_{FC,RDF\_SB,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการผลิต} \\
 &\quad \text{RDF/SB จากการดำเนินโครงการ ในปี } y \text{ (tCO}_2\text{/year)} \\
 PE_{FC,ww,RDF\_SB,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากระบบการ} \\
 &\quad \text{หมักเพื่อผลิตก๊าซจากการผลิต RDF/SB จากการดำเนินโครงการ ในปี } y \\
 &\quad \text{(tCO}_2\text{/year)} \\
 PE_{FC,INC,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการเผาไหม้} \\
 &\quad \text{ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการในปี } y \text{ (tCO}_2\text{/year)} \\
 PE_{FC,ww,INC\_SB,y} &= \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากระบบการ} \\
 &\quad \text{หมักเพื่อผลิตก๊าซจากการเผาไหม้ในเตาเผาขยะจากการดำเนินโครงการ} \\
 &\quad \text{ในปี } y \text{ (tCO}_2\text{/year)}
 \end{aligned}$$

ทั้งนี้ การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลอันเนื่องจากการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้ใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-01 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการดำเนินโครงการหรือนอกขอบเขตโครงการ" ฉบับล่าสุด

7. การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการที่เกี่ยวข้องกับการทำการหมักทำปุ๋ย (สารปรับปรุงดิน) / การทำปุ๋ยหมักร่วมระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซและการใช้ RDF / SB ที่ถูกส่งออกไปนอกขอบเขตของโครงการ สำหรับกรณีนี้ของเสียจากผลพลอยได้จากกระบวนการบำบัดของเสียทางเลือกคือ

- (a) การใช้เป็นสารปรับปรุงคุณภาพดินไม่เข้าข่ายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ
- (b) ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยหมักร่วมแล้วสิ่งเหล่านี้จะถือว่าเป็นขยะอินทรีย์ที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตามขั้นตอนการทำปุ๋ยหมัก ($PE_{COMP,y}$)

สมการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการมีดังนี้

$$LE_y = LE_{COMP,y} + LE_{AD,y} + LE_{RDF\_SB,y} \quad \text{สมการที่ (57)}$$

โดยที่

LE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการในปี y ($t\ CO_2e$)

$LE_{COMP,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยหรือปุ๋ยหมักร่วมนอกขอบเขตโครงการในปี y ($t\ CO_2e$)

$LE_{AD,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศนอกขอบเขตโครงการในปี y ($t\ CO_2e$)

$LE_{RDF\_SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากโครงการที่เกี่ยวข้องกับ RDF / SB นอกขอบเขตโครงการ ในปี y ($t\ CO_2e$)

7.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยหรือปุ๋ยหมักร่วมนอกขอบเขตโครงการ ($LE_{COMP,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยภายนอกขอบเขตโครงการจะพิจารณาเฉพาะปุ๋ยหมักที่ผลิตได้ถูกจัดเก็บแบบไร้อากาศหรือถูกกำจัดใน SWDS โดยให้ใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-03 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย" ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (1) $LE_{COMP,y}$ สอดคล้องกับพารามิเตอร์ $LE_{CH_4,SWDS,y}$ ในเครื่องมือ

(2) $W_{j,x}$ ในเครื่องมือคือปริมาณปุ๋ยหมักที่นำไปกำจัดใน SWDS หรืออยู่ภายใต้การจับเก็บแบบไร้อากาศ โดยที่

(2.1) j คือปุ๋ยหมัก ดังนั้น การกำหนดปริมาณของขยะประเภทต่างๆ j ที่กำจัดใน SWDS จึงไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม ($W_{j,x} = W_x$); และ

(2.2) x หมายถึง แต่ละปีตั้งแต่เริ่มการให้คาร์บอนเครดิตครั้งแรกจนถึงในปี y

7.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศนอกขอบเขตโครงการ ($LE_{AD,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการที่เกี่ยวข้องกับระบบหมักแบบไร้อากาศ ($LE_{AD,y}$) ขึ้นอยู่กับวิธีการจัดการการที่เหลือจากการหมัก รวมถึงการกักเก็บและการหมักทำปุ๋ย ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$LE_{AD,y} = LE_{storage,y} + LE_{comp,y} \quad \text{สมการที่ (58)}$$

โดยที่

$LE_{AD,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศนอกขอบเขตโครงการในปี y (t CO₂e)

$LE_{storage,y}$ = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ

$LE_{comp,y}$ = การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยจากกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการในปี y (t CO₂e)

ในกรณีการกักเก็บของเหลวหรือการหมักทำปุ๋ยจากกากของเสียเกิดขึ้นภายในขอบเขตของโครงการ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกเหล่านี้จะถือเป็นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโครงการ

7.2.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการ ($LE_{storage,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการ จะพิจารณาในกรณีที่กากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซถูกกักเก็บไว้ภายใต้สภาวะไร้อากาศ โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- กรณีที่ 1 การกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซไว้ในบ่อที่มีความลึกมากกว่า 1 เมตร ภายใต้สภาวะไร้อากาศ หรือ
- กรณีที่ 2 การกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซไว้ใน SWDS รวมถึงกองขยะที่เข้าข่าย SWDS ตามคำจำกัดความ

การกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซภายใต้สภาวะไร้อากาศอาจทำให้เกิดการปล่อยก๊าซมีเทน จากการย่อยสลายแบบไร้อากาศจากสารอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ ซึ่งค่า $LE_{storage,y}$ จากกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซทั้งของเหลวและของแข็ง สามารถคำนวณได้ดังนี้

7.2.1.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากของเหลวที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการ

กรณีผู้พัฒนาโครงการกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซเป็นของเหลวตามคำจำกัดความ หรือ ตามสัดส่วนปริมาณของของเหลวที่มีอยู่ในกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซภายใต้สภาวะไร้อากาศ จะมีแนวทางการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากของเหลวที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ จำนวน 2 แนวทางดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ใช้ข้อมูลจากการตรวจวัด

$$LE_{storage,y} = Q_{stored,y} \times P_{COD,y} \times B_o \times MCF_p \times GWP_{CH_4} \quad \text{สมการที่ (59)}$$

โดยที่

- $LE_{storage,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $Q_{stored,y}$ = ปริมาณกากของเหลวที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซที่ถูกกักเก็บภายใต้สภาวะไร้อากาศในปี y (m³/year)
- $P_{COD,y}$ = ค่า COD เฉลี่ยของกากของเหลวที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซในปี y (t COD / m³)
- B_o = อัตราการผลิตก๊าซมีเทนของกระบวนการบำบัดน้ำเสีย (t CH₄ / t COD)
- MCF_p = ค่า Methane correction factor สำหรับกระบวนการบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ
- GWP_{CH_4} = ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO₂eq / t CH₄)

ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า default

$$LE_{storage,y} = F_{ww,CH_4,default} \times Q_{CH_4} \times GWP_{CH_4} \quad \text{สมการที่ (60)}$$

โดยที่

- $LE_{storage,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากที่เหลือจากการหมักแบบไร้อากาศนอกขอบเขตโครงการในปี y (t CO₂eq/year)
- $F_{ww,CH_4,default}$ = ค่า default ของศักยภาพการผลิตก๊าซมีเทนของกากของเหลวที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ (สัดส่วน)

$$Q_{CH_4} = \text{ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศในปี } y \text{ (t CH}_4\text{/year)}$$

$$GWP_{CH_4} = \text{ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO}_2\text{eq / t CH}_4\text{)}$$

7.2.1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากของแข็งที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการ

กรณีผู้พัฒนาโครงการมีการจัดการกากของแข็งที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซใน SWDS หรือกองขยะมูลฝอยตามคำจำกัดความ จะมีแนวทางการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากของเหลวที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ จำนวน 2 แนวทางดังนี้

ทางเลือกที่ 1 การใช้ข้อมูลจากการตรวจวัด

ค่า $LE_{storage,y}$ จะสอดคล้องกับ $LE_{CH_4,SWDS,y}$ ในเครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-03 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย" ฉบับล่าสุด และ j หมายถึงกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซที่ถูกกำจัดที่ SWDS

ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า default

$$LE_{storage,y} = F_{SD,CH_4,default} \times Q_{CH_4} \times GWP_{CH_4} \quad \text{สมการที่ (61)}$$

โดยที่

$$LE_{storage,y} = \text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการในปี } y \text{ (t CO}_2\text{eq/year)}$$

$$F_{SD,CH_4,default} = \text{ค่า default ที่แสดงถึงศักยภาพการผลิตก๊าซมีเทนที่เหลือในกากของแข็งที่เหลือจากการหมัก (สัดส่วน)}$$

$$Q_{CH_4} = \text{ปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตได้จากระบบหมักแบบไร้อากาศในปี } y \text{ (t CH}_4\text{/year)}$$

$$GWP_{CH_4} = \text{ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน (t CO}_2\text{eq / t CH}_4\text{)}$$

7.2.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยจากกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการ ($LE_{COMP,y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยจากกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซภายนอกขอบเขตโครงการ ให้อ้างอิงจากเครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-03 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย" ฉบับล่าสุด โดยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยจากกากที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการจะเท่ากับผลรวมของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยจากการดำเนินโครงการและปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยนอกขอบเขตโครงการโดยมีเงื่อนไขดังนี้

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

- (1) $LE_{COMP,y}$ สอดคล้องกับพารามิเตอร์ $LE_{CH_4,SWDS,y}$ ในเครื่องมือ
- (2) $W_{j,x}$ ในเครื่องมือคือปริมาณปุ๋ยหมักที่นำไปกำจัดใน SWDS หรืออยู่ภายใต้การจัดเก็บแบบไร้อากาศ โดยที่
- (2.1) j คือปุ๋ยหมัก ดังนั้นการกำหนดปริมาณของขยะประเภทต่างๆ j ที่กำจัดใน SWDS จึงไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม ($W_{j,x} = W_x$); และ
- (2.2) x หมายถึง แต่ละปีตั้งแต่เริ่มการให้คาร์บอนเครดิตครั้งแรกจนถึงในปี y

7.3 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากโครงการที่เกี่ยวข้องกับ RDF / SB นอกขอบเขตโครงการ ($LE_{RDF\_SB,y}$)

$$LE_{RDF\_SB,y} = LE_{ENDUSE\_RDF\_SB,y} + LE_{SWDS,WBP\_RDF\_SB,y} \quad \text{สมการที่ (62)}$$

โดยที่

$LE_{RDF\_SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกี่ยวข้องกับ RDF / SB นอกขอบเขตโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$LE_{SWDS,WBP\_RDF\_SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดของเสียจากการผลิต RDF / SB ใน SWDS นอกขอบเขตโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$LE_{ENDUSE\_RDF\_SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ RDF / SB นอกขอบเขตของโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

7.3.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดของเสียจากการผลิต RDF / SB ใน SWDS นอกขอบเขตโครงการ ($LE_{SWDS,WBP\_RDF\_SB,y}$)

การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดของเสียจากการผลิต RDF / SB ใน SWDS นอกขอบเขตโครงการ ให้อ้างอิงเครื่องมือการคำนวณของ T-VER-P-TOOL-02-03 "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย" ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้

- (a) ค่า x เป็นการเริ่มกิจกรรมโครงการและถึงสิ้นปี y (เช่น การปล่อยก๊าซเรือนกระจกถูกคำนวณโดยใช้ทางเลือก B และจะพิจารณาของเสียที่ถูกกำจัดตั้งแต่เริ่มระยะเวลาคิดเครดิตครั้งแรก)
- (b) ค่า $W_{j,x}$ ในเครื่องมือคือ ปริมาณขยะอินทรีย์ในของเสียจากผลพลอยได้จากการผลิต RDF/SB ในปี y (เช่น ไม่รวมผลพลอยได้จากขยะที่หมักแทนการกำจัดไปยัง หลุมฝังกลบขยะมูลฝอยชุมชน ในกิจกรรมของโครงการหรือของเสียจากการเผาไหม้ RDF/SB)

7.3.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ RDF / SB นอกขอบเขตโครงการ ($LE_{ENDUSE,RDF,SB,y}$)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ RDF / SB นอกขอบเขตของโครงการจะหมายถึงการเผาไหม้หรือย่อยสลายแบบไร้อากาศ โดยมีแนวทางในการคำนวณตามสถานการณ์การใช้งานที่แตกต่างกันใน 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 มีหลักฐานที่แสดงว่า RDF/SB ที่ส่งออกนอกสถานที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตปุ๋ย การผลิตเซรามิกหรือเป็นเชื้อเพลิงที่เผาไหม้ในกิจกรรมโครงการ ในกรณีนี้จะไม่มีการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ

รูปแบบที่ 2 มีหลักฐานที่แสดงว่า RDF / SB ที่ส่งออกนอกสถานที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งในกรณีนี้ RDF / SB จะถูกพิจารณาเป็นเชื้อเพลิงและ $LE_{ENDUSE,RDF,SB,y}$ จะคำนวณตามหัวข้อ 7.3.2.1

รูปแบบที่ 3 ไม่มีหลักฐานที่แสดงว่า RDF / SB ที่ส่งออกนอกสถานที่เป็นเชื้อเพลิง ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเฟอร์นิเจอร์ การผลิตปุ๋ยหรือการผลิตเซรามิก ในกรณีนี้ RDF/ SB อาจสลายตัวภายใต้สภาวะไร้อากาศหรือถูกเผาไหม้ ดังนั้นจึงสันนิษฐานร่วมกับหลักการอนุรักษ์ว่า RDF / SB สลายตัวภายใต้สภาวะไร้อากาศ และค่า $LE_{ENDUSE,RDF,SB,y}$ จะถูกคำนวณตามหัวข้อ 7.3.2.2

7.3.2.1 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ RDF / SB นอกขอบเขตโครงการ ($LE_{ENDUSE,RDF,SB,y}$) (รูปแบบที่ 2)

$$LE_{ENDUSE,RDF,SB,y} = Q_{RDF,SB,COM,y} \times NCV_{RDF,SB,y} \times EF_{CO_2,RDF,SB,y} \quad \text{สมการที่ (63)}$$

โดยที่

$LE_{ENDUSE,RDF,SB,y}$ = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ RDF / SB นอกขอบเขตโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

$Q_{RDF,SB,COM,y}$ = ปริมาณการใช้ RDF / SB เป็นเชื้อเพลิงนอกขอบเขตโครงการ ในปี y (t/year)

$EF_{CO_2,RDF,SB,y}$ = ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของ RDF / SB ในปี y (t CO₂ / GJ)

$NCV_{RDF,SB,y}$ = ค่าความร้อนสุทธิของ RDF/SB ในปี y (GJ/t)

7.3.2.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการสลายตัวภายใต้สภาวะไร้อากาศของ RDF / SB นอกขอบเขตโครงการ (รูปแบบที่ 3)

$$W_{\text{RDF\_SB},j,x,\text{adj}} = \frac{Q_{\text{expert,RDF\_SB},y}}{Q_{\text{RDF\_SB},y}} \times W_{\text{RDF\_SB},j,x} \quad \text{สมการที่ (64)}$$

โดยที่

$W_{\text{RDF\_SB},j,x,\text{adj}}$ = ปริมาณขยะมูลฝอยประเภท j ที่ไม่ได้กำจัดใน SWDS เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต RDF/SB ในปี x โดยปรับตามสัดส่วนของ RDF/SB ที่ถูกกำจัดใน SWDS (t/year)

$W_{\text{RDF\_SB},j,x}$ = ปริมาณขยะมูลฝอยประเภท j ที่ไม่ได้กำจัดใน หลุมฝังกลบขยะมูลฝอยชุมชน เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต RDF/SB ในปี x (t/year)

$Q_{\text{expert,RDF\_SB},y}$ = ปริมาณ RDF/SB ที่มีศักยภาพในการสลายตัวแบบไร้อากาศนอกขอบเขตโครงการในปี y (t/year)

$Q_{\text{RDF\_SB},y}$ = ปริมาณ RDF/SB ที่ผลิตได้จากการดำเนินโครงการในปี y (t/year)

8. การคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Reduction)

การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากโครงการ สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$ER_y = BE_y - PE_y - LE_y \quad \text{สมการที่ (65)}$$

โดยที่

ER_y = ปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี y (t CO₂eq/year)

BE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐานในปี y (t CO₂eq/year)

PE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

LE_y = ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการในปี y (t CO₂eq/year)

โดยมีแนวทางการใช้สมการดังนี้

1) กรณีผลรวมของ PE_y และ LE_y มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 1 ของ BE_y ในปีแรกของการให้เครดิต ผู้พัฒนาโครงการสามารถใช้ค่าผลรวมของ PE_y และ LE_y เท่ากับร้อยละ 1 สำหรับปีถัดไปได้

2) กรณีผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกใน 1 ปี มีค่าเป็นลบ ผู้พัฒนาโครงการจะไม่สามารถรับเครดิต จนกว่าผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากปีถัดไปจะชดเชยปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปีที่มีผลเป็นลบ (ตัวอย่างเช่น ในปี y โครงการมีผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกติดลบที่ $30 \text{ t CO}_2\text{e}$ และในปี $y + 1$ โครงการมีผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก $100 \text{ t CO}_2\text{e}$ โดยผู้พัฒนาโครงการจะได้รับคาร์บอนเครดิต ในปี y จะมีค่าเป็น 0 และในปี $y + 1$ จะมีค่าเท่ากับ 70)

9. การติดตามผลการดำเนินโครงการ (Monitoring Plan)

9.1 แนวทางการติดตามผล

- (1) ให้ผู้พัฒนาโครงการอธิบายและระบุขั้นตอนการติดตามหรือตรวจสอบผลการตรวจวัดทั้งหมดในเอกสารข้อเสนอโครงการ รวมถึงประเภทของเครื่องมือตรวจวัดที่ใช้ ผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบและขั้นตอนการรับประกันและควบคุมคุณภาพ ในกรณีที่วิธีการมีตัวเลือกที่แตกต่างกัน เช่น การใช้ค่าเริ่มต้นหรือการตรวจวัดที่หน้างาน ผู้พัฒนาโครงการต้องระบุว่าจะใช้ตัวเลือกใด นอกจากนี้ การติดตั้ง ดูแลรักษา และสอบเทียบเครื่องมือตรวจวัดควรดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ผลิตอุปกรณ์และเป็นไปตามมาตรฐานภายในประเทศ หรือมาตรฐานสากล เช่น IEC, ISO
- (2) ข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งควรจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และเก็บรักษาไว้อย่างน้อย 2 ปี หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาคิดคาร์บอนเครดิตครั้งสุดท้ายและการตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องตามวิธีการที่ระบุในพารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผลที่ระบุไว้ในตารางหัวข้อที่ 9.2

9.2 พารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผล

9.2.1 พารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผลจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อทดแทนการฝังกลบ

พารามิเตอร์	$\text{COD}_{\text{available},m}$
หน่วย	t COD
ความหมาย	ค่า COD ที่สามารถย่อยสลายได้ในบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบ่อบำบัดตะกอนในเดือน m
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวิเคราะห์ตามวิธีมาตรฐาน (Standard Method) ฉบับล่าสุด โดยรายงานผลเป็นค่าเฉลี่ยรายเดือน

พารามิเตอร์	$\text{COD}_{\text{AD},m}$
หน่วย	t COD / m^3

ความหมาย	ค่า COD ในน้ำเสียหรือกากตะกอนที่ผ่านระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซภายใต้กิจกรรมของโครงการในเดือน m
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวิเคราะห์ตามวิธีมาตรฐาน (Standard Method) ฉบับล่าสุดโดยรายงานผลเป็นค่าเฉลี่ยรายเดือน และรายปี
ความถี่ในการติดตามผล	ตรวจวัดอย่างสม่ำเสมอ
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$COD_{out,x}$ และ $COD_{in,x}$
หน่วย	t COD
ความหมาย	ค่า COD ของน้ำทิ้งในช่วงเวลา x ค่า COD ที่ไปบำบัดแบบเปิดหรือบำบัดตะกอนในช่วงเวลา x
แหล่งข้อมูล	สำหรับโรงงานที่มีอยู่ กรณีไม่มีน้ำทิ้ง ค่า $COD_{out,x} = 0$; กรณีมีน้ำทิ้ง ให้ใช้ข้อมูลตามแนวทางดังนี้ 1) ใช้ข้อมูลย้อนหลัง 1 ปี หรือ 2) กรณีไม่มีข้อมูลย้อนหลัง 1 ปี ค่า x จะแสดงค่าที่ได้จากการตรวจวัดค่า $COD_{in,x}$ และ $COD_{out,x}$ จากบำบัดแบบเปิดหรือบำบัดตะกอนอย่างน้อย 10 วัน สำหรับโครงการใหม่ ให้ใช้ค่า COD ของน้ำเสียเข้าระบบ และ ค่า COD ที่ไหลออกจากระบบตามที่ได้ออกแบบไว้
วิธีการติดตามผล	สำหรับการตรวจวัดผลอย่างน้อย 10 วัน ให้ดำเนินการดังนี้ การตรวจวัดควรดำเนินการในช่วงเวลาที่เป็นตัวแทนของสภาพการทำงานปกติของโรงงานและสภาพแวดล้อมโครงการ (อุณหภูมิ)
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$COD_{BL,m}$
หน่วย	t COD/m ³
ความหมาย	ค่า COD ที่ผ่านการบำบัดแล้วจากบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือบำบัดตะกอนในกรณีที่ไม่มีกิจกรรมของโครงการในเดือน m
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวิเคราะห์ตามวิธีมาตรฐาน (Standard Method) ฉบับล่าสุดโดยรายงานผลเป็นค่าเฉลี่ยรายเดือน

พารามิเตอร์	$F_{PJ,AD,m}$
หน่วย	m ³

ความหมาย	ปริมาณน้ำเสียหรือกากตะกอนที่ผ่านการบำบัดแบบไร้อากาศในกิจกรรมของโครงการในเดือน m
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	-
ความถี่ในการติดตามผล	โดยรายงานผลเป็นค่าเฉลี่ยรายเดือน และรายปี
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$T_{2,m}$
หน่วย	K
ความหมาย	อุณหภูมิเฉลี่ยที่โครงการในเดือน m
แหล่งข้อมูล	การตรวจวัดหรือสถิติสภาพอากาศระดับประเทศหรือระดับภูมิภาค
วิธีการติดตามผล	ในกรณีที่ผู้พัฒนาโครงการตรวจวัดอุณหภูมิในโครงการ เช่น เซอร์ของเครื่องวัด อุณหภูมิจะต้องมีการป้องกันรังสีความร้อน
ความถี่ในการติดตามผล	อย่างต่อเนื่อง โดยรายงานผลเป็นค่าเฉลี่ยรายเดือน
ขั้นตอน QA / QC	ในกรณีที่ผู้พัฒนาโครงการตรวจวัดอุณหภูมิในโครงการให้ใช้ค่าความไม่แน่นอนจากผู้ผลิตร่วมด้วย
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$EFF_{COM,c,y}$
หน่วย	สัดส่วน
ความหมาย	ประสิทธิภาพการเผาไหม้ของระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y
แหล่งข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> ข้อมูลเฉพาะโครงการ ข้อมูลเฉพาะประเทศ หรือ ค่า default ของ IPCC
วิธีการติดตามผล	-
ความถี่ในการติดตามผล	ทุกปี
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	ค่า default ของ IPCC จะใช้เฉพาะเมื่อไม่มีข้อมูลของประเทศ

พารามิเตอร์	$Q_{waste,c,y}$
หน่วย	tons
ความหมาย	ปริมาณการใช้ขยะอินทรีย์หรือ RDF / SB ในระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y

แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดด้วยเครื่องชั่งหรือเครื่องชั่งชนิด Load cell ที่ได้สอบเทียบแล้ว
ความถี่ในการติดตามผล	อย่างต่อเนื่อง รวมอย่างน้อยทุกปี
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	พารามิเตอร์ที่จำเป็นสำหรับขั้นตอนการคำนวณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ในระบบเผาไหม้จากการดำเนินโครงการ

พารามิเตอร์	$SG_{c,y}$
หน่วย	$Nm^3/year$
ความหมาย	ปริมาณของก๊าซจากปล่องจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	<ol style="list-style-type: none"> 1) ตรวจวัดอัตราการไหลของก๊าซจากปล่องจากระบบเผาไหม้ 2) คำนวณจากตัวแปรอื่น ๆ กรณีที่ไม่สามารถตรวจวัดได้ 3) กรณีมีปล่องระบายก๊าซหลายตัวและเป็นประเภทเดียวกัน ให้ดำเนินการตรวจวัดปล่องระบายก๊าซแต่ละประเภท 4) กรณีที่ก๊าซชีวภาพถูกเผาไหม้ อัตราการไหลของก๊าซจากปล่องจะคำนวณจากผลรวมของปริมาณก๊าซชีวภาพเข้าและอัตราการไหลของอากาศและปรับตามอุณหภูมิของปล่องระบาย 5) ใช้เครื่องวัดการไหลในการตรวจวัดอัตราการไหลของอากาศ
ความถี่ในการติดตามผล	ต่อเนื่องหรืออย่างน้อยทุก 3 เดือน
ขั้นตอน QA / QC	การบำรุงรักษาและการสอบเทียบอุปกรณ์จะดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ในกรณีเลือกใช้ห้องปฏิบัติการภายนอกจะต้องดำเนินการตามมาตรฐาน
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$C_{N_2O,SG,c,y}$
หน่วย	$t N_2O / Nm^3$
ความหมาย	ปริมาณก๊าซไนตรัสออกไซด์ในก๊าซจากปล่องระบายจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	-
ความถี่ในการติดตามผล	อย่างน้อยทุก 3 เดือน
ขั้นตอน QA / QC	การบำรุงรักษาและการสอบเทียบอุปกรณ์จะดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ในกรณีเลือกใช้ห้องปฏิบัติการภายนอกจะต้องดำเนินการตามมาตรฐาน

ความคิดเห็นอื่นๆ	แนะนำให้สุ่มตัวอย่างบ่อยขึ้น
------------------	------------------------------

พารามิเตอร์	$C_{CH_4,SG,c,y}$
หน่วย	t CH ₄ / Nm ³
ความหมาย	ปริมาณก๊าซมีเทนในก๊าซปล่องระบายจากระบบเผาไหม้ประเภท c ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	-
ความถี่ในการติดตามผล	อย่างน้อยทุก 3 เดือน
ขั้นตอน QA / QC	การบำรุงรักษาและการสอบเทียบอุปกรณ์จะดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ในกรณีเลือกใช้ห้องปฏิบัติการภายนอกจะต้องดำเนินการตามมาตรฐาน
ความคิดเห็นอื่นๆ	แนะนำให้สุ่มตัวอย่างบ่อยขึ้น

พารามิเตอร์	$P_{n,j,y}$
หน่วย	สัดส่วนโดยน้ำหนัก
ความหมาย	สัดส่วนของของเสียประเภท j ในตัวอย่าง n ที่เก็บรวบรวมในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	-
ความถี่ในการติดตามผล	ตรวจวัดอย่างน้อย 3 ตัวอย่างทุกๆ 3 เดือน โดยรายงานผลเป็นค่าเฉลี่ยรายปี
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$Q_{RDF\_SB,COM,y}$
หน่วย	t/year
ความหมาย	ปริมาณการใช้ RDF / SB เป็นเชื้อเพลิงนอกขอบเขตโครงการ ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ควรเก็บใบแจ้งหนี้การจำหน่าย RDF/SB โดยต้องมีรายละเอียด การติดต่อกู้ค่า สถานที่จัดส่ง ประเภท จำนวน เป็นต้น และวัตถุประสงค์การใช้ RDF / SB (ใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือเป็นวัสดุในเฟอโรนิกเจอร์ ฯลฯ)
ความถี่ในการติดตามผล	รายสัปดาห์
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$Q_{RDF\_SB,y}$
หน่วย	t/year
ความหมาย	ปริมาณ RDF/SB ที่ผลิตได้จากการดำเนินโครงการในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยใช้เครื่องชั่งน้ำหนัก
ความถี่ในการติดตามผล	ทุกปี
ขั้นตอน QA / QC	เครื่องชั่งน้ำหนักจะต้องสอบเทียบตามข้อกำหนดของผู้ผลิต
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$Q_{ww,y}$
หน่วย	$m^3/year$
ความหมาย	ปริมาณน้ำเสียจากกิจกรรมของโครงการที่เข้าระบบบำบัดขั้นหลังแบบไร้อากาศหรือปล่อยลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่ผ่านการบำบัดในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยเครื่องวัดอัตราการไหล
ความถี่ในการติดตามผล	รายเดือนรวมเป็นรายปี
ขั้นตอน QA / QC	เครื่องวัดอัตราการไหลจะต้องได้รับการบำรุงรักษาและทดสอบเป็นประจำ
ความคิดเห็นอื่นๆ	พารามิเตอร์นี้ไม่จำเป็นต้องตรวจวัดในกรณีน้ำเสียได้รับการบำบัดแบบใช้อากาศ

พารามิเตอร์	$P_{COD,y}$
หน่วย	tCOD / m^3
ความหมาย	ค่า COD ของน้ำเสียจากกิจกรรมของโครงการในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยใช้ COD meter
ความถี่ในการติดตามผล	รายเดือนและเฉลี่ยเป็นรายปี
ขั้นตอน QA / QC	เครื่องมือตรวจวัดจะต้องได้รับการบำรุงรักษาและทดสอบเป็นประจำ
ความคิดเห็นอื่นๆ	พารามิเตอร์นี้ไม่จำเป็นต้องตรวจวัดในกรณีน้ำเสียได้รับการบำบัดแบบใช้อากาศ

พารามิเตอร์	$EF_{CO_2,RDF\_SB,y}$
หน่วย	t CO ₂ / GJ
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของ RDF / SB ในปี y

แหล่งข้อมูล	$EF_{CO_2,RDF_{SB},y}$ มีค่าเป็น 0 สำหรับชีวมวลส่วนเหลือ หรือจะพิจารณาจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้ <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>แหล่งข้อมูล</th> <th>เงื่อนไขสำหรับการใช้แหล่งข้อมูล</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(a) การตรวจวัดโดยผู้พัฒนาโครงการ</td> <td>เป็นแหล่งข้อมูลหลัก</td> </tr> <tr> <td>(b) ค่า default ของ IPCC ตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 1.4 ของบทที่ 1 ของ Vol. 2 (พลังงาน) ของแนวทาง IPCC ปี 2006</td> <td>ในกรณี (a) ไม่พร้อมใช้งาน</td> </tr> </tbody> </table>	แหล่งข้อมูล	เงื่อนไขสำหรับการใช้แหล่งข้อมูล	(a) การตรวจวัดโดยผู้พัฒนาโครงการ	เป็นแหล่งข้อมูลหลัก	(b) ค่า default ของ IPCC ตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 1.4 ของบทที่ 1 ของ Vol. 2 (พลังงาน) ของแนวทาง IPCC ปี 2006	ในกรณี (a) ไม่พร้อมใช้งาน
แหล่งข้อมูล	เงื่อนไขสำหรับการใช้แหล่งข้อมูล						
(a) การตรวจวัดโดยผู้พัฒนาโครงการ	เป็นแหล่งข้อมูลหลัก						
(b) ค่า default ของ IPCC ตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 1.4 ของบทที่ 1 ของ Vol. 2 (พลังงาน) ของแนวทาง IPCC ปี 2006	ในกรณี (a) ไม่พร้อมใช้งาน						
วิธีการติดตามผล	สำหรับ (a) การตรวจวัดจะต้องดำเนินการตามมาตรฐานระดับชาติ						
ความถี่ในการติดตามผล	สำหรับ (a) ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจะต้องตรวจวัดทุกครั้งเมื่อมีการส่งออกไปภายนอกโครงการ ซึ่งต้องมีหลักฐานแสดงว่ามีการใช้เป็นเชื้อเพลิง โดยจะคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยรายปี สำหรับ (b) ให้ติดตามการปรับปรุงค่า default จาก IPCC						
ขั้นตอน QA / QC	-						
ความคิดเห็นอื่นๆ	พารามิเตอร์นี้สำหรับคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ RDF / SB นอกขอบเขตโครงการ						

พารามิเตอร์	$NCV_{RDF_{SB},y}$
หน่วย	GJ/t
ความหมาย	ค่าความร้อนสุทธิของ RDF/SB ในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานการตรวจวัดของผู้พัฒนาโครงการ
วิธีการติดตามผล	ไม่จำเป็นต้องตรวจวัดค่าความร้อนสุทธิของ RDF/SB ที่ผลิตจากชีวมวลส่วนเหลือ ทั้งนี้ในกรณีการตรวจวัดจะต้องดำเนินการตามมาตรฐาน
ความถี่ในการติดตามผล	ค่าความร้อนสุทธิของ RDF/SB จะต้องตรวจวัดทุกครั้งเมื่อมีการส่งออกไปภายนอกโครงการ โดยต้องมีหลักฐานแสดงว่ามีการใช้เป็นเชื้อเพลิง โดยจะคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยรายปี
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	พารามิเตอร์นี้จำเป็นสำหรับขั้นตอนการคำนวณการปล่อยการรั่วไหลสำหรับการเผาไหม้ RDF / SB นอกขอบเขตของโครงการ

พารามิเตอร์	GWP_{CH_4}
หน่วย	t CO ₂ e / t CH ₄
ความหมาย	ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซมีเทน

แหล่งข้อมูล	ใช้ข้อมูลจากรายงานประเมินสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (IPCC Assessment Report) ที่จัดทำโดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change หรือ IPCC ที่ประกาศโดย อบก.
วิธีการติดตามผล	สำหรับการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ ใช้ค่า GWP_{CH_4} ล่าสุดตามที่ อบก. ประกาศ สำหรับการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ใช้ค่า GWP_{CH_4} ตามที่ อบก. สำหรับประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกตามช่วงระยะเวลาเครดิต (Crediting Period) ที่ขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก
ความถี่ในการติดตามผล	-
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	GWP_{N_2O}
หน่วย	t CO ₂ e / t N ₂ O
ความหมาย	ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซไนตรัสออกไซด์
แหล่งข้อมูล	ใช้ข้อมูลจากรายงานประเมินสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (IPCC Assessment Report) ที่จัดทำโดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change หรือ IPCC ที่ประกาศโดย อบก.
วิธีการติดตามผล	สำหรับการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ ใช้ค่า GWP_{N_2O} ล่าสุดตามที่ อบก. ประกาศ สำหรับการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ใช้ค่า GWP_{N_2O} ตามที่ อบก. ประกาศสำหรับประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกตามช่วงระยะเวลาเครดิต (Crediting Period) ที่ขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก
ความถี่ในการติดตามผล	-
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

9.2.2 พารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผลจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้า

พารามิเตอร์	$EC_{t,j,y}$
หน่วย	MWh
ความหมาย	ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในกระบวนการบำบัดของเสียทางเลือก t ของโครงการด้วยแหล่งการใช้ไฟฟ้า j ในปี y

แหล่งข้อมูล	มิเตอร์ไฟฟ้า
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยมิเตอร์ไฟฟ้าและตรวจวัดต่อเนื่องตลอดช่วงของการติดตามผล
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจวัดอย่างต่อเนื่อง และการบันทึกรายเดือนเป็นอย่างน้อย
ขั้นตอน QA / QC	บำรุงรักษาและการทดสอบมิเตอร์ไฟฟ้าตามข้อกำหนดของผู้ผลิต รวมทั้งตรวจสอบกับใบแจ้งหนี้
ความคิดเห็นอื่นๆ	$EC_{t,j,y}$ จะไม่รวมการใช้ไฟฟ้าที่ผลิตได้จากการเผาไหม้ RDF / SB จากการดำเนินโครงการ หรือการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกี่ยวข้องกับการเผาไหม้ของปริมาณคาร์บอนฟอสซิลของของเสีย ซึ่งจะถูกนำมาพิจารณาในขั้นตอนการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้จากการดำเนินโครงการและไม่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาอีกครั้งในขั้นตอนการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากใช้ไฟฟ้า

พารามิเตอร์	TDL
หน่วย	-
ความหมาย	สัดส่วนค่ากำลังไฟฟ้าสูญเสียในโครงข่ายไฟฟ้า
แหล่งข้อมูล	ทางเลือกที่ 1 รายงานการตรวจวัด กรณีมีข้อมูลปริมาณไฟฟ้าจากผู้ผลิตและปริมาณการใช้ไฟฟ้าจากผู้ใช้งาน ทางเลือกที่ 2 ใช้ค่า Default Value เท่ากับ 0.03 (3%)
วิธีการติดตามผล	1) ทางเลือกที่ 1 ผู้พัฒนาโครงการจะต้องมีการติดตามพารามิเตอร์ทุกปีตลอดการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 2) ถ้าใช้ทางเลือกที่ 2 ผู้พัฒนาโครงการจะต้องใช้ค่านี้อัตลอดการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ความถี่ในการติดตามผล	กำหนด 1 ครั้งในปีแรกของรอบระยะเวลาคิดเครดิต
ขั้นตอน QA/QC	ในกรณีผลการตรวจวัดล่าสุดแตกต่างจากการตรวจวัดย้อนหลัง หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ ให้ดำเนินการตรวจวัดเพิ่มเติม
ข้อคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	$EF_{Elec,y}$
หน่วย	tCO ₂ /MWh
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับการผลิต/ใช้พลังงานไฟฟ้าในปี y
แหล่งข้อมูล	รายงานค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิต/ใช้พลังงานไฟฟ้า (Emission Factor) สำหรับโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกที่ประกาศโดย อบก.
วิธีการติดตามผล	สำหรับการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ล่าสุดที่ อบก. ประกาศ สำหรับการติดตามผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ที่ อบก. ประกาศตามปี พ.ศ. ของช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองคาร์บอนเครดิต ทั้งนี้กรณีปี พ.ศ. ของช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองคาร์บอนเครดิตนั้นยังไม่มีค่า $EF_{Elec,y}$ ที่ อบก. ประกาศ ให้ใช้ค่า $EF_{Elec,y}$ ล่าสุดที่ อบก. ประกาศ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

	แทนในปีนั้น
--	-------------

9.2.3 พารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผลจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ย

พารามิเตอร์	Q_y
หน่วย	t / year
ความหมาย	ปริมาณขยะสำหรับผลิตปุ๋ยหมักในปี y
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยใช้อุปกรณ์ชั่งน้ำหนักหรืออุปกรณ์ชั่งน้ำหนักอื่นๆ เช่น เครื่องชั่งแบบสายพานที่ได้มีการสอบเทียบแล้ว
ความถี่ในการติดตามผล	ต่อเนื่อง
ขั้นตอน QA / QC	การใช้อุปกรณ์ชั่งน้ำหนักหรืออุปกรณ์ชั่งน้ำหนักอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการสอบเทียบตามข้อกำหนดของผู้ผลิต
ความคิดเห็นอื่นๆ	กรณีที่ข้อมูลจากการตรวจวัดปริมาณขยะสำหรับผลิตปุ๋ยหมักขาดหายไป 30 วัน ติดต่อกันภายใน 6 เดือน ให้ดำเนินการดังนี้ a) ใช้วิธีที่ 2 การคำนวณจากการบรรทุกของรถบรรทุกแต่ละคันที่ส่งของเสียไปยังระบบผลิตปุ๋ยหมัก b) ใช้ค่าสูงสุดในรอบระยะเวลาปฏิทินเดียวกันของปีก่อนหน้า ตัวเลือกเหล่านี้ใช้ได้กับกิจกรรมโครงการหรือ PoAs ซึ่งผู้ใช้ปลายทางเป็นครัวเรือน/ชุมชน/วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

พารามิเตอร์	$CT_{t,y}$
หน่วย	t
ความหมาย	ความสามารถในการบรรทุกของรถบรรทุกคันที่ t ในปี y เพื่อนำส่งของเสียให้กับโครงการหมักทำปุ๋ย
วิธีการติดตามผล	ตรวจสอบการบรรทุกสูงสุดได้จากแผ่นป้ายของรถบรรทุกที่ได้รับการจดทะเบียนโดยผู้ควบคุมการติดตั้งระบบผลิตปุ๋ยหมัก
ความถี่ในการติดตามผล	บันทึกน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของรถบรรทุกทุกคันในปี y
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับวิธีที่ 2 ในขั้นตอนการคำนวณปริมาณของเสียสำหรับผลิตปุ๋ยหมัก

พารามิเตอร์	Q_c
หน่วย	t
ความหมาย	ปริมาณของเสียที่หมักในรอบการหมักทำปุ๋ย c
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดโดยใช้อุปกรณ์ชั่งน้ำหนักหรืออุปกรณ์ชั่งน้ำหนักอื่นๆ เช่น เครื่องชั่งแบบสายพาน ที่ได้มีการสอบเทียบแล้ว

ความถี่ในการติดตามผล	ตรวจวัดน้ำหนักของของเสียที่ขนส่งโดยรถบรรทุกทุกครั้งและรวบรวมในรอบการหมักทำปุ๋ยสำหรับประมาณการ $ECC_{CH_4,c}$ หรือ $ECC_{N_2O,c}$
ขั้นตอน QA / QC	การใช้อุปกรณ์ชั่งน้ำหนักหรืออุปกรณ์ชั่งน้ำหนักอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการสอบเทียบตามข้อกำหนดของผู้ผลิต
ความคิดเห็นอื่นๆ	ปริมาณของเสียเฉพาะที่ได้รับการบำบัดสำหรับรอบการหมักทำปุ๋ย c ที่ได้จากการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ($ECC_{CH_4,c}$ หรือ $ECC_{N_2O,c}$) ใช้ได้กับวิธีที่ 1 ในขั้นตอนการคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์จากกระบวนการหมักทำปุ๋ย

พารามิเตอร์	$ECC_{CH_4,c}$ และ $ECC_{N_2O,c}$
หน่วย	t CH ₄ และ t N ₂ O
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซมีเทนจากการหมักทำปุ๋ยในรอบการผลิต c ค่าการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์จากการหมักทำปุ๋ยในรอบการผลิต c
วิธีการติดตามผล	<p>การตรวจวัดสำหรับการหมักทำปุ๋ยแบบปิดและแบบเปิดมีขั้นตอนดังนี้</p> <p>การหมักทำปุ๋ยแบบปิด มีแนวทางการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับรอบการหมักทำปุ๋ย c จำนวน 2 วิธีดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทางเลือกที่ 1 ตรวจวัดความเข้มข้นของก๊าซมีเทนและ/หรือก๊าซไนตรัสออกไซด์ การไหลของก๊าซ อุณหภูมิ และความดันในท่อไอเสีย โดยใช้อุปกรณ์วิเคราะห์ที่เหมาะสม (เช่น FID, IR, FTIR) การไหลของก๊าซสามารถคำนวณได้จากความเร็วของก๊าซ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อไอเสียและต้องได้รับการแก้ไขสำหรับความดันและอุณหภูมิ การปล่อยก๊าซมีเทนและไนตรัสออกไซด์ได้มาจากการรวมผลิตภัณฑ์ของการไหลของก๊าซและความเข้มข้นของก๊าซมีเทนและก๊าซไนตรัสออกไซด์ตลอดระยะเวลาของการตรวจวัด (หนึ่งรอบการหมักทำปุ๋ย) • ทางเลือกที่ 2 ใช้เครื่องมือการคำนวณ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุด โดยมีเงื่อนไขดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ○ กระแสก๊าซ คือ ก๊าซไอเสียจากการติดตั้งระบบผลิตปุ๋ยหมักแบบปิด ○ ก๊าซมีเทน และ/หรือก๊าซไนตรัสออกไซด์เป็นก๊าซเรือนกระจกที่ต้องกำหนดการไหลของมวล ○ ตรวจวัดการไหลของกระแสก๊าซรายชั่วโมงหรือช่วงเวลาสั้นลง ○ การไหลของกระแสก๊าซควรตรวจวัดเป็นรายชั่วโมงหรือช่วงเวลาน้อยกว่า และการทำให้เข้าใจง่ายสำหรับการคำนวณมวลโมเลกุลของกระแสก๊าซนั้นถูกต้อง (สมการ 3 หรือ 17 ในเครื่องมือ) <p>การตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ยแบบกองยวบนพื้นราบ จะใช้กล่องฟลักซ์ในการตรวจวัดความเข้มข้นที่เพิ่มขึ้นของก๊าซมีเทนและ/หรือก๊าซไนตรัสออกไซด์ในกล่องจะตรวจวัดเมื่อเวลาผ่านไปและจะคำนวณฟลักซ์จากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากพื้นผิวที่กล่องปกคลุม ($kg\ CH_4 / m^2\text{-hr}$ หรือ $kg\ N_2O / m^2\text{-hr}$) จากการตรวจวัดที่ดำเนินการระหว่างรอบสามารถคำนวณ</p>

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

	<p>ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของฟลักซ์ได้ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระหว่างรอบการหมักทำปุ๋ยสามารถคำนวณได้ในช่วงเวลาของรอบการหมักทำปุ๋ย และพื้นที่ผิวรวมของกองปุ๋ยหมักแบบยาวบนพื้นราบ (kg / m²-hr)</p> <p>การตรวจวัดที่ดำเนินการในระหว่างรอบสามารถคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของค่าฟลักซ์ได้ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระหว่างรอบการหมักทำปุ๋ยสามารถคำนวณได้ในช่วงเวลาของรอบการหมักทำปุ๋ยและพื้นที่ผิวรวมของกองปุ๋ยหมักแบบยาวบนพื้นราบ (kg / m²-hr) การตรวจวัดจะต้องดำเนินการดังนี้</p> <p>เลือกจุดตรวจวัด (อย่างน้อย 10 ไซต์ ต่อกองปุ๋ยหมักแบบยาวบนพื้นราบ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ระบุหน้าตัดการตรวจวัดอย่างน้อย 2 ส่วน (ความกว้าง) ซึ่งเว้นระยะห่างเท่า ๆ กันตามความยาวของร่อง <p>ในแต่ละหน้าตัด ให้ระบุตำแหน่งการตรวจวัด 5 ตำแหน่ง ที่เว้นระยะห่างกันเท่า ๆ กัน 2 ตำแหน่งในแต่ละด้านของกองปุ๋ยหมักแบบยาวบนพื้นราบและอีกตำแหน่งหนึ่งอยู่ด้านบน</p> <p>ความถี่ในการตรวจวัด</p> <ul style="list-style-type: none"> • ดำเนินการตรวจวัดอย่างน้อย 5 ครั้งในแต่ละพื้นที่ของกองปุ๋ยหมักแบบยาวบนพื้นราบในระหว่างรอบการหมักทำปุ๋ย (ส่งผลให้มีการตรวจวัดอย่างน้อย 50 รายการ) ทั้งนี้การตรวจวัดจะต้องอยู่ในช่วงเวลาปกติในระหว่างรอบการหมักทำปุ๋ย <p>การระบุและการทวนสอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ตรวจวัดอย่างน้อยหนึ่งหน้าที่ต่อเนื่องในแต่ละแห่ง โดยการอ่านค่าความเข้มข้นติดต่อกันจะถูกเก็บไว้ที่ความถี่อย่างน้อยหนึ่งต่อวินาที • ระบุการเพิ่มขึ้นของความเข้มข้น ในกรณีมีอัตราการเพิ่มขึ้นคงที่แสดงว่าการตรวจวัดนั้นถูกต้อง กรณีอัตราการเพิ่มขึ้นไม่คงที่แสดงว่ามีการสะสมของแรงดันใน flux box และการตรวจวัดไม่ถูกต้อง จึงต้องตรวจวัดซ้ำ <p>ระบุอัตราฟลักซ์รวมสำหรับวงจรการหมักทำปุ๋ยดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ระบุช่วงความเชื่อมั่น 80% สำหรับการตรวจวัดทั้งหมด ที่ดำเนินการระหว่างรอบการหมักทำปุ๋ย (อย่างน้อย 50 การตรวจวัด) • ระบุอัตราฟลักซ์รวมเป็นค่าสูงสุดในช่วงความเชื่อมั่น 80% <p>หมายเหตุ: การตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยใช้กล่องฟลักซ์ ห้ามใช้ SF6 อย่างเคร่งครัด</p>
<p>ความถี่ในการติดตามผล</p>	<p>ตรวจวัดอย่างน้อย 1 รอบการหมักทำปุ๋ยต่อสภาพภูมิอากาศและอย่างน้อย 2 รอบต่อฤดูกาล ซึ่งหมายถึงมีการตรวจวัดค่า $ECC_{CH_4,cc} / ECC_{N_2O,cc}$ อย่างน้อย 3 ครั้งในแต่ละปี ใน 2 ฤดูกาล</p>
<p>ขั้นตอน QA / QC</p>	<p>การติดตั้งระบบผลิตปุ๋ยหมักแบบปิด</p> <p>ใช้เครื่องมือ T-VER-P-TOOL-02-05 “การคำนวณอัตราการไหลของมวลของก๊าซเรือนกระจกในกระแสก๊าซ” ฉบับล่าสุด</p> <p>การตรวจวัดกล่องฟลักซ์</p> <p>ความแม่นยำของ flux box (ตามที่ระบุโดยซัพพลายเออร์ของอุปกรณ์กล่องฟลักซ์)</p>

	จะต้องเป็น 1 ppm หรือดีกว่าสำหรับก๊าซมีเทน และ 100 ppb หรือ ดีกว่าสำหรับก๊าซไนตรัสออกไซด์
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับทางเลือกที่ 1 ในขั้นตอน "การคำนวณปริมาณก๊าซมีเทน และก๊าซไนตรัสออกไซด์จากกระบวนการหมักทำปุ๋ย"

พารามิเตอร์	$COD_{RO,y}$ และ $COD_{wastewater,y}$
หน่วย	t COD / m ³
ความหมาย	ค่า COD เฉลี่ยของน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวมในปี y ค่า COD เฉลี่ยของน้ำเสียที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักรวมในปี y
วิธีการติดตามผล	<ul style="list-style-type: none"> การตรวจวัดค่า COD ในตัวอย่างน้ำเสียที่ออกจากระบบโดยไม่มีกรองตามมาตรฐานระดับชาติหรือนานาชาติ ตำแหน่งที่แนะนำสำหรับการเก็บตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> เก็บตัวอย่างจากน้ำเสียจากระบบระบายน้ำเสียของระบบผลิตปุ๋ยหมัก กรณีที่ไม่มียระบบระบายน้ำเสียเฉพาะควรนำตัวอย่างจากน้ำเสียที่ออกจากระบบผลิตปุ๋ยหมักและก่อนเข้าสู่ระบบระบายน้ำเสียรวมจากสถานที่อื่น ๆ รวมถึงการระบบผลิตปุ๋ยหมัก (ถ้ามี)
ความถี่ในการติดตามผล	รายเดือน
ขั้นตอน QA / QC	การตรวจวัด COD ตามมาตรฐานระดับชาติหรือนานาชาติ เครื่องมือการตรวจวัดจะต้องได้รับการบำรุงรักษา และทดสอบเป็นประจำ
ความคิดเห็นอื่นๆ	ตัวอย่างของมาตรฐานคุณภาพน้ำระดับสากล คือ ISO 6060:1989 ใช้ได้กับวิธีที่ 1 ในการคำนวณปล่อยก๊าซมีเทนจากน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวมจากการดำเนินโครงการ ($PE_{RO,y}$)

พารามิเตอร์	$Q_{RO,y}$
หน่วย	m ³ / year
ความหมาย	ปริมาณน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวม ในปี y
วิธีการติดตามผล	<p>ขั้นตอนการตรวจวัดขึ้นอยู่กับที่ตั้งหลังคาคลุมและระบบระบายน้ำเสียเฉพาะของระบบผลิตปุ๋ยหมัก (หมายถึงระบบที่รวบรวมเฉพาะน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักโดยไม่ได้รับน้ำเสียจากพื้นที่หรือสถานที่อื่น ๆ) ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> กรณีมีการรวบรวมน้ำเสียจากระบบระบายน้ำเสียเฉพาะ แต่ไม่ได้ติดตั้งหลังคาคลุมระบบผลิตปุ๋ยหมัก ให้ตรวจวัดอัตราการไหลของปริมาณน้ำเสียสะสม โดยใช้เครื่องวัดอัตราการไหล และตรวจวัดปริมาณน้ำฝนที่ตกบนพื้นผิวของระบบผลิตปุ๋ยหมักด้วย ทั้งนี้ในสถานการณ์ที่เครื่องวัดอัตราการไหลเสีย (เช่นในช่วงเหตุการณ์พายุที่รุนแรง) ส่งผลให้ข้อมูลขาดหายไป ให้ใช้ข้อมูลจากเครื่องวัดอัตราการไหลของปริมาณน้ำฝนที่ตกบนพื้นผิวของระบบผลิตปุ๋ยหมักแทน ซึ่งเป็นการประเมินปริมาณน้ำฝนคูณด้วยพื้นที่ผิวของระบบ

	<ul style="list-style-type: none"> กรณีไม่มีระบบระบายน้ำเฉพาะ แต่มีการติดตั้งหลังคาคลุมระบบผลิตปุ๋ยหมัก ค่า Q_{RO} คือปริมาณน้ำเสียสะสมรายปี ที่ใช้ค่า $Q_{wastewater,y}$ ลบด้วยปริมาณที่ดูดซับโดยปุ๋ยหมัก ปริมาณที่ถูกดูดซับจะสันนิษฐานว่าเป็นน้ำหนักของปุ๋ยหมัก ($Q_{comp,y}$) คูณด้วยค่าเริ่มต้นที่ $0.15 \text{ t} / \text{m}^3$ กรณีไม่มีระบบระบายน้ำเฉพาะและไม่มีหลังคาคลุมระบบผลิตปุ๋ยหมัก ปริมาณน้ำฝนประจำปีบนพื้นผิวของระบบ จะต้องเพิ่มปริมาณน้ำเสียที่ใช้เกินกว่าปริมาณที่ดูดซับโดยปุ๋ยหมักตามที่คำนวณไว้ในเงื่อนไขข้างบน
ความถี่ในการติดตามผล	ต่อเนื่อง
ขั้นตอน QA / QC	เครื่องวัดอัตราการไหลจะต้องผ่านการบำรุงรักษา และสอบเทียบตามข้อกำหนดของผู้ผลิต โดยใช้มาตรวัดปริมาณน้ำฝนสำหรับตรวจวัดปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ ซึ่งจะต้องได้รับการสอบเทียบตามข้อกำหนดของผู้ผลิต
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับขั้นตอน "การกำหนดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากน้ำเสีย ($PE_{RO,y}$)"

พารามิเตอร์	$Q_{wastewater,y}$
หน่วย	m^3 / yr
ความหมาย	ปริมาณน้ำเสียที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักรวมในปี y
ขั้นตอนการติดตามผล	เครื่องวัดการไหล
ความถี่ในการติดตามผล	รวมรายเดือน ทุกปี
ขั้นตอน QA / QC	เครื่องวัดการไหลจะต้องได้รับการบำรุงรักษา และสอบเทียบตามข้อกำหนดของ
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับวิธีที่ 2 ในขั้นตอนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากน้ำเสีย ($PE_{RO,y}$) และจะต้องใช้ในการประเมิน $Q_{RO,y}$ ในกรณีที่ไม่มีระบบระบายน้ำเฉพาะ

พารามิเตอร์	$COD_{wastewater,y}$
หน่วย	$\text{t COD} / \text{m}^3$
ความหมาย	ค่า COD เฉลี่ยของน้ำเสียที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักรวมในปี y
วิธีการติดตามผล	ตรวจวัดค่า COD ตามมาตรฐานระดับชาติหรือนานาชาติ ในตัวอย่างน้ำเสียที่ไม่มีการกรอง โดยค่า $COD_{wastewater,y}$ คือค่าเฉลี่ยของการตรวจวัด COD ของ 12 ตัวอย่างที่ได้จากการตรวจวัดในปี y
ความถี่ในการติดตามผล	รายเดือน
ขั้นตอน QA / QC	เครื่องมือตรวจสอบจะต้องได้รับการบำรุงรักษา และทดสอบเป็นประจำเพื่อให้มั่นใจถึงความถูกต้องแม่นยำ
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับทางเลือกที่ 2 ในขั้นตอนการคำนวณปล่อยก๊าซมีเทนจากน้ำเสียที่ออกจากระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวมจากการดำเนินโครงการ ($PE_{RO,y}$)

9.2.3 พารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผลจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศ

พารามิเตอร์	$Q_{\text{biogas},y}$
หน่วย	$\text{Nm}^3 \text{ biogas/year}$
ความหมาย	ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตจากระบบหมักแบบไร้อากาศในปี y
วิธีการติดตามผล	การตรวจวัดปริมาตรการไหลรวมกับความดันและอุณหภูมิจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ที่บันทึกได้ (อะนาล็อกหรือดิจิทัล)
ความถี่ในการติดตามผล	การตรวจวัดอย่างต่อเนื่องโดยเครื่องวัดอัตราการไหล และรวบรวมเป็นรายเดือนและรายปี
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่น ๆ	-

พารามิเตอร์	$P_{\text{COD},y}$
หน่วย	$\text{t COD} / \text{m}^3$
ความหมาย	ค่า COD ของน้ำเสียจากกิจกรรมของโครงการในปี y
วิธีการติดตามผล	วิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ
ความถี่ในการติดตามผล	รายเดือนและเฉลี่ยเป็นรายปี
ขั้นตอน QA / QC	ควรเก็บตัวอย่างตาม "2005 Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater, 21st. American Public Health Association, Water Environment Federation and American Water Works Association" หรือมาตรฐานระดับชาติ หรือมาตรฐานนานาชาติ
ความคิดเห็นอื่น ๆ	-

พารามิเตอร์	$Q_{\text{stored},y}$
หน่วย	m^3/year
ความหมาย	ปริมาณกากของเหลวที่เหลือจากระบบหมักเพื่อผลิตก๊าซที่ถูกกักเก็บภายใต้สภาวะไร้อากาศในปี y
วิธีการติดตามผล	การใช้เครื่องวัดอัตราการไหล
ความถี่ในการติดตามผล	อย่างต่อเนื่องและสะสมเป็นรายปี
ขั้นตอน QA / QC	-
ความคิดเห็นอื่น ๆ	ใช้กับทางเลือกที่ 1 สำหรับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกักเก็บกากของเหลวที่เหลือจากระบบหมักเพื่อผลิตก๊าซนอกขอบเขตโครงการ

9.3 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องติดตามผล

9.3.1 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องติดตามผลการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อทดแทนการฝังกลบ

พารามิเตอร์	$RATE_{Compliance}$
หน่วย	สัดส่วน
ความหมาย	สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่ใช้วิธีการจัดการขยะทางเลือก t ตามที่กฎหมายกำหนด
แหล่งข้อมูล	การศึกษารายงานและการรับรองอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานเทศบาล
ความคิดเห็นอื่นๆ	คำนวณจากจำนวนกรณีการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ณ เวลาที่ตัดสินใจลงทุนและปรับปรุงครั้งเดียวสำหรับทุกช่วงการคำนวณเครดิต

พารามิเตอร์	$FFC_{j,y}$																								
หน่วย	สัดส่วน																								
ความหมาย	สัดส่วนของคาร์บอนฟอสซิลในปริมาณคาร์บอนรวมของของเสียประเภท j ในปี y																								
แหล่งข้อมูล	ตารางที่ 2.4 บทที่ 2 เล่มที่ 5 ของแนวทาง IPCC 2006																								
ค่าการนำไปใช้	<p>สำหรับ MSW อาจใช้ค่า default สำหรับขยะประเภท j ดังนี้</p> <p>ตารางที่ 1 ค่า default สำหรับ $FFC_{j,y}$</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>ขยะประเภท j</th> <th>ค่า $FFC_{j,y}$</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กระดาษ/กระดาษแข็ง</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>สิ่งทอ</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>เศษอาหาร</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>ไม้</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>สวนและขยะในสวน</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>ผ้าอ้อม</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>ยางและหนัง</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>พลาสติก</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>โลหะ*</td> <td>NA</td> </tr> <tr> <td>แก้ว*</td> <td>NA</td> </tr> <tr> <td>อื่นๆ, ของเสียเฉื่อย</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>1) โลหะและแก้วมีคาร์บอนจากแหล่งกำเนิดฟอสซิล การเผาไหม้ของแก้วหรือโลหะจำนวนมากไม่ปกติ</p>	ขยะประเภท j	ค่า $FFC_{j,y}$	กระดาษ/กระดาษแข็ง	5	สิ่งทอ	50	เศษอาหาร	-	ไม้	-	สวนและขยะในสวน	0	ผ้าอ้อม	10	ยางและหนัง	20	พลาสติก	100	โลหะ*	NA	แก้ว*	NA	อื่นๆ, ของเสียเฉื่อย	100
ขยะประเภท j	ค่า $FFC_{j,y}$																								
กระดาษ/กระดาษแข็ง	5																								
สิ่งทอ	50																								
เศษอาหาร	-																								
ไม้	-																								
สวนและขยะในสวน	0																								
ผ้าอ้อม	10																								
ยางและหนัง	20																								
พลาสติก	100																								
โลหะ*	NA																								
แก้ว*	NA																								
อื่นๆ, ของเสียเฉื่อย	100																								

	<p>2) ในกรณีประเภทขยะไม่สามารถเทียบเคียงได้กับประเภทที่ระบุไว้ในตารางที่ 1 หรือไม่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนว่าเป็นการรวมกันที่ระบุไว้ในตารางที่ 1 หรือในกรณีผู้พัฒนาโครงการต้องการตรวจวัดค่า FCC_{j,y} ผู้พัฒนาโครงการจะต้องตรวจวัดค่า FCC_{j,y} โดยใช้มาตรฐานระดับชาติหรือนานาชาติหรือมาตรฐานดังต่อไปนี้</p> <p>2.1) ASTM D6866: " Standard Test Methods for Determining the Biobased Content of Solid, Liquid, and Gaseous Samples Using Radiocarbon Analysis";</p> <p>2.2) ASTM D7459: " Standard Practice for Collection of Integrated Samples for the Speciation of Biomass (Biogenic) and Fossil Carbon Dioxide Emitted from Stationary Emissions Sources "</p> <p>3) ตรวจวัดอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี แล้วใช้เป็นค่าเฉลี่ยรายปี</p>
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	FCC _{j,y}																								
หน่วย	t C/t																								
ความหมาย	สัดส่วนของปริมาณคาร์บอนทั้งหมดในของเสียประเภท j ในปี y																								
แหล่งข้อมูล	ตารางที่ 2.4 บทที่ 2 เล่มที่ 5 ของแนวทาง IPCC 2006																								
ค่าการนำไปใช้	<p>สำหรับ MSW อาจใช้ค่า default สำหรับขยะประเภท j ดังนี้</p> <p>ตารางที่ 2 ค่า default สำหรับ FCC_{j,y}</p> <table border="1" style="margin-left: 40px;"> <thead> <tr> <th>ขยะประเภท j</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>กระดาษ/กระดาษแข็ง</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>สิ่งทอ</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>เศษอาหาร</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>ไม้</td> <td>54</td> </tr> <tr> <td>สวนและขยะในสวน</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>ผ้าอ้อม</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>ยางและหนัง</td> <td>67</td> </tr> <tr> <td>พลาสติก</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>โลหะ*</td> <td>NA</td> </tr> <tr> <td>แก้ว*</td> <td>NA</td> </tr> <tr> <td>อื่น ๆ, ของเสียเฉื่อย</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table> <p>*โลหะและแก้วมีคาร์บอนบางส่วนจากแหล่งกำเนิดฟอสซิล การเผาไหม้ของแก้วหรือโลหะจำนวนมากไม่ปกติ</p>	ขยะประเภท j		กระดาษ/กระดาษแข็ง	50	สิ่งทอ	50	เศษอาหาร	50	ไม้	54	สวนและขยะในสวน	55	ผ้าอ้อม	90	ยางและหนัง	67	พลาสติก	85	โลหะ*	NA	แก้ว*	NA	อื่น ๆ, ของเสียเฉื่อย	5
ขยะประเภท j																									
กระดาษ/กระดาษแข็ง	50																								
สิ่งทอ	50																								
เศษอาหาร	50																								
ไม้	54																								
สวนและขยะในสวน	55																								
ผ้าอ้อม	90																								
ยางและหนัง	67																								
พลาสติก	85																								
โลหะ*	NA																								
แก้ว*	NA																								
อื่น ๆ, ของเสียเฉื่อย	5																								
ความคิดเห็นอื่นๆ	-																								

พารามิเตอร์	B_o
หน่วย	t CH ₄ /t COD
ความหมาย	อัตราการผลิตก๊าซมีเทนของกระบวนการบำบัดน้ำเสีย
แหล่งข้อมูล	ส่วนที่ 6.2.3.2 บทที่ 6 เล่มที่ 5 ของ IPCC 2006
ค่าการนำไปใช้	0.25
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับ "การคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดน้ำเสียจากการดำเนินโครงการ"

พารามิเตอร์	MCF_{ww}																				
หน่วย	สัดส่วน																				
ความหมาย	ค่า Methane Correction Factor ของกระบวนการบำบัดน้ำเสียหรือกากตะกอนแบบไร้อากาศ <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>ประเภทกระบวนการบำบัดน้ำเสีย</th> <th>MCF</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>การปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเล แม่น้ำ หรือทะเลสาบ</td> <td>0.1</td> </tr> <tr> <td>การปล่อยน้ำทิ้งสู่ผิวดิน</td> <td>0.1</td> </tr> <tr> <td>การบำบัดแบบใช้อากาศ มีการจัดการที่ดี</td> <td>0.0</td> </tr> <tr> <td>การบำบัดแบบใช้อากาศ การจัดการไม่ดีหรือมีภาวะมากเกินไป</td> <td>0.3</td> </tr> <tr> <td>ถึงปฏิบัติการแบบไร้อากาศสำหรับกากตะกอนที่ไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน</td> <td>0.8</td> </tr> <tr> <td>ถึงปฏิบัติการแบบไร้อากาศโดยไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน</td> <td>0.8</td> </tr> <tr> <td>บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกไม่เกิน 2 เมตร)</td> <td>0.2</td> </tr> <tr> <td>บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกมากกว่า 2 เมตร)</td> <td>0.8</td> </tr> <tr> <td>บ่อเกรอะ</td> <td>0.5</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภทกระบวนการบำบัดน้ำเสีย	MCF	การปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเล แม่น้ำ หรือทะเลสาบ	0.1	การปล่อยน้ำทิ้งสู่ผิวดิน	0.1	การบำบัดแบบใช้อากาศ มีการจัดการที่ดี	0.0	การบำบัดแบบใช้อากาศ การจัดการไม่ดีหรือมีภาวะมากเกินไป	0.3	ถึงปฏิบัติการแบบไร้อากาศสำหรับกากตะกอนที่ไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน	0.8	ถึงปฏิบัติการแบบไร้อากาศโดยไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน	0.8	บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกไม่เกิน 2 เมตร)	0.2	บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกมากกว่า 2 เมตร)	0.8	บ่อเกรอะ	0.5
ประเภทกระบวนการบำบัดน้ำเสีย	MCF																				
การปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเล แม่น้ำ หรือทะเลสาบ	0.1																				
การปล่อยน้ำทิ้งสู่ผิวดิน	0.1																				
การบำบัดแบบใช้อากาศ มีการจัดการที่ดี	0.0																				
การบำบัดแบบใช้อากาศ การจัดการไม่ดีหรือมีภาวะมากเกินไป	0.3																				
ถึงปฏิบัติการแบบไร้อากาศสำหรับกากตะกอนที่ไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน	0.8																				
ถึงปฏิบัติการแบบไร้อากาศโดยไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน	0.8																				
บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกไม่เกิน 2 เมตร)	0.2																				
บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกมากกว่า 2 เมตร)	0.8																				
บ่อเกรอะ	0.5																				
แหล่งข้อมูล	2019 Refinement to the 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories (Volume 5, CHAPTER 6, table 6.3)																				
วิธีการติดตามผล	-																				
ความคิดเห็นอื่นๆ																					

พารามิเตอร์	$EF_{CH_4,t}$
หน่วย	t CH ₄ / t waste
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทนจากกระบวนการบำบัดของเสียประเภท t
แหล่งข้อมูล	ตารางที่ 5.3 บทที่ 5 เล่มที่ 5 ของแนวทาง IPCC 2006

วิธีการติดตามผล	<p>กรณีใช้ข้อมูลเฉพาะประเทศ ให้ระบุแนวทางการนำไปใช้และวิธีการติดตามผลในเอกสารใน PDD</p> <p>กรณีไม่มีข้อมูลเฉพาะประเทศ ให้ใช้ค่า default ในตารางที่ 3 สำหรับการเผาจากอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องใน Volume 2, Chapter 2, Stationary Combustion of IPCC 2006 Guidelines.</p> <p>ตารางที่ 3 ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซมีเทน</p> <table border="1" data-bbox="534 526 1348 1153"> <thead> <tr> <th>ประเภทขยะ</th> <th colspan="2">ประเภทของการเผา/เทคโนโลยี</th> <th>ค่าการปล่อยก๊าซมีเทน (t CH₄ / t waste) wet basis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="6">ขยะมูลฝอยชุมชน</td> <td rowspan="2">การเผาอย่างต่อเนื่อง</td> <td>stoker</td> <td>$1.21 \times 0.2 \times 10^{-6}$</td> </tr> <tr> <td>Fluidised bed</td> <td>~0</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">การเผากิ่งต่อเนื่อง</td> <td>stoker</td> <td>$1.21 \times 6 \times 10^{-6}$</td> </tr> <tr> <td>Fluidised bed</td> <td>$1.21 \times 188 \times 10^{-6}$</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">การเผาแบบแบทช์</td> <td>stoker</td> <td>$1.21 \times 60 \times 10^{-6}$</td> </tr> <tr> <td>Fluidised bed</td> <td>$1.21 \times 237 \times 10^{-6}$</td> </tr> <tr> <td colspan="3">กากตะกอน (การเผาแบบกิ่งต่อเนื่องหรือแบบแบทช์)</td> <td>$1.21 \times 9,700 \times 10^{-6}$</td> </tr> <tr> <td colspan="3">น้ำมันเสีย (การเผาแบบกิ่งต่อเนื่องหรือแบบแบทช์)</td> <td>$1.21 \times 560 \times 10^{-6}$</td> </tr> </tbody> </table> <p>การใช้ค่าอนุรักษ์ที่ 1.21 สำหรับความไม่แน่นอนของค่า default ของ IPCC</p>	ประเภทขยะ	ประเภทของการเผา/เทคโนโลยี		ค่าการปล่อยก๊าซมีเทน (t CH ₄ / t waste) wet basis	ขยะมูลฝอยชุมชน	การเผาอย่างต่อเนื่อง	stoker	$1.21 \times 0.2 \times 10^{-6}$	Fluidised bed	~0	การเผากิ่งต่อเนื่อง	stoker	$1.21 \times 6 \times 10^{-6}$	Fluidised bed	$1.21 \times 188 \times 10^{-6}$	การเผาแบบแบทช์	stoker	$1.21 \times 60 \times 10^{-6}$	Fluidised bed	$1.21 \times 237 \times 10^{-6}$	กากตะกอน (การเผาแบบกิ่งต่อเนื่องหรือแบบแบทช์)			$1.21 \times 9,700 \times 10^{-6}$	น้ำมันเสีย (การเผาแบบกิ่งต่อเนื่องหรือแบบแบทช์)			$1.21 \times 560 \times 10^{-6}$
ประเภทขยะ	ประเภทของการเผา/เทคโนโลยี		ค่าการปล่อยก๊าซมีเทน (t CH ₄ / t waste) wet basis																										
ขยะมูลฝอยชุมชน	การเผาอย่างต่อเนื่อง	stoker	$1.21 \times 0.2 \times 10^{-6}$																										
		Fluidised bed	~0																										
	การเผากิ่งต่อเนื่อง	stoker	$1.21 \times 6 \times 10^{-6}$																										
		Fluidised bed	$1.21 \times 188 \times 10^{-6}$																										
	การเผาแบบแบทช์	stoker	$1.21 \times 60 \times 10^{-6}$																										
		Fluidised bed	$1.21 \times 237 \times 10^{-6}$																										
กากตะกอน (การเผาแบบกิ่งต่อเนื่องหรือแบบแบทช์)			$1.21 \times 9,700 \times 10^{-6}$																										
น้ำมันเสีย (การเผาแบบกิ่งต่อเนื่องหรือแบบแบทช์)			$1.21 \times 560 \times 10^{-6}$																										
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับทางเลือกที่ 2 ของการคำนวณ PE _{COM,c,y}																												

พารามิเตอร์	EF _{N₂O,t}
หน่วย	t N ₂ O / t waste
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซไนตรัสออกไซด์จากกระบวนการบำบัดของเสียประเภท t
แหล่งข้อมูล	ตารางที่ 5.6 บทที่ 5 เล่มที่ 5 ของ IPCC 2006
วิธีการติดตามผล	<p>กรณีใช้ข้อมูลเฉพาะประเทศ ให้ระบุแนวทางการนำไปใช้และวิธีการติดตามผลในเอกสารใน PDD</p> <p>กรณีไม่มีข้อมูลเฉพาะประเทศ ให้ใช้ค่า default ในตารางที่ 4</p>

วิธีการติดตามผล	ตารางที่ 4 ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากก๊าซไนตรัสออกไซด์		
	ประเภทของขยะ	เทคโนโลยี	ค่าการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ (t N ₂ O / t waste) wet basis
	ขยะมูลฝอยชุมชน	การเผาขยะแบบต่อเนื่องและกึ่งต่อเนื่อง	$1.21 \times 50 \times 10^{-3}$
	ขยะมูลฝอยชุมชน	การเผาขยะแบบแบดซ์	$1.21 \times 60 \times 10^{-3}$
	ของเสียอุตสาหกรรม	การเผาทุกประเภท	$1.21 \times 100 \times 10^{-3}$
	กากตะกอน (ยกเว้นกากตะกอนน้ำเสีย)	การเผาทุกประเภท	$1.21 \times 450 \times 10^{-3}$
	กากตะกอนน้ำเสีย	การเผา	$1.21 \times 900 \times 10^{-3}$
	การใช้ค่าอนุรักษ์ที่ 1.21 สำหรับความไม่แน่นอนของค่า default ของ IPCC		
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับทางเลือกที่ 2 ของขั้นตอนการคำนวณ PE _{COM,c,y}		

พารามิเตอร์	x
หน่วย	เวลา
ความหมาย	ช่วงเวลาอ้างอิง
แหล่งข้อมูล	สำหรับโครงการที่มีอยู่ ค่า x หมายถึง ข้อมูลย้อนหลัง 1 ปี กรณีไม่มีข้อมูลย้อนหลัง 1 ปี ค่า x หมายถึง ข้อมูลการตรวจวัดอย่างน้อย 10 วัน สำหรับโครงการ Greenfield พารามิเตอร์นี้ไม่เกี่ยวข้อง
วิธีการติดตามผล	-
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	p
หน่วย	-
ความหมาย	ค่าส่วนลดเพื่อพิจารณาความไม่แน่นอนจากการใช้ข้อมูลย้อนหลัง
แหล่งข้อมูล	สำหรับโครงการที่มีอยู่ 1. กรณีใช้ข้อมูลในอดีต 1 ปี ค่า p เท่ากับ 1 2. กรณีใช้ผลการตรวจวัดอย่างน้อย 10 วัน ค่า p เท่ากับ 0.89 สำหรับโครงการ Greenfield ค่า p เท่ากับ 1
วิธีการติดตามผล	ค่า 0.89 จากกรณีที่ไม่มีข้อมูลย้อนหลัง 1 ปี ได้จากการคำนวณสำหรับช่วงความไม่แน่นอน (จาก 30 เปอร์เซ็นต์ถึง 50 เปอร์เซ็นต์) เมื่อเทียบกับข้อมูลย้อนหลัง 1 ปี
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	D
หน่วย	m
ความหมาย	ความลึกเฉลี่ยของบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ หรือบ่อบำบัดตะกอนที่ใช้ในกรณีฐาน
แหล่งข้อมูล	สำหรับโครงการที่มีอยู่ให้ดำเนินการตรวจวัด สำหรับโครงการ Greenfield ให้ใช้ค่าตามการออกแบบระบบ
วิธีการติดตามผล	กำหนดความลึกเฉลี่ยของบ่อบำบัดน้ำเสีย/บ่อบำบัดกากตะกอนทั้งหมดภายใต้สภาวะการทำงานปกติ
ความคิดเห็นอื่นๆ	-

พารามิเตอร์	E
หน่วย	cal/mol
ความหมาย	ค่าคงที่ของพลังงานกระตุ้น
แหล่งข้อมูล	หน้า 23 ของ ACM0022: Large-scale consolidated methodology Alternative waste treatment processes Version 03.0
ค่าการนำไปใช้	15,175

พารามิเตอร์	R
หน่วย	cal /K mol
ความหมาย	ค่าคงที่ของก๊าซในอุดมคติ
แหล่งข้อมูล	หน้า 23 ของ ACM0022: Large-scale consolidated methodology Alternative waste treatment processes Version 03.0
ค่าการนำไปใช้	1.986

9.3.2 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องติดตามผลจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการหมักทำปุ๋ย

พารามิเตอร์	$B_{0,ww}$
หน่วย	t CH ₄ / t COD
ความหมาย	อัตราการผลิตก๊าซมีเทนของน้ำเสีย
แหล่งข้อมูล	2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories
ค่าการนำไปใช้	0.25
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ในการคำนวณ $PE_{RO,y}$

พารามิเตอร์	$EF_{CH_4, default}$
หน่วย	t CH ₄ / t
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซมีเทนต่อตันของเสียที่หมักแล้ว (บนฐานเปียก)

แหล่งข้อมูล	ค่า $EF_{CH_4, default}$ อ้างอิงจากผลการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงงานผลิตปุ๋ยหมัก จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือล่าสุด
ค่าการนำไปใช้	0.002
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับวิธีที่ 2 ในขั้นตอนการคำนวณค่าการปล่อยก๊าซมีเทนต่อตันของเสียที่หมักแล้ว

พารามิเตอร์	$EF_{N_2O, default}$
หน่วย	t N ₂ O / t
ความหมาย	ค่าการปล่อยก๊าซไนตรัสออกไซด์ต่อตันของเสียที่หมักแล้ว (บนฐานเปียก)
แหล่งข้อมูล	ค่า $EF_{N_2O, default}$ อ้างอิงจากผลการตรวจวัดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงงานผลิตปุ๋ยหมัก จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือล่าสุดในช่วงการประเมินผล
ค่าการนำไปใช้	0.0002
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ได้กับวิธีที่ 2 ในขั้นตอนการคำนวณค่าการปล่อยไนตรัสออกไซด์ต่อตันของเสียที่หมักแล้ว

พารามิเตอร์	$MCF_{ww, treatment}$																				
หน่วย	-																				
ความหมาย	ค่า methane correction factor จากการบำบัดน้ำเสีย																				
ค่าการนำไปใช้	<p>ค่า Methane Correction Factor ของกระบวนการบำบัดน้ำเสียหรือกากตะกอนแบบไร้อากาศ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ประเภทกระบวนการบำบัดน้ำเสีย</th> <th>MCF</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ทะเล แม่น้ำ หรือทะเลสาบ</td> <td>0.1</td> </tr> <tr> <td>การปล่อยน้ำทิ้งสู่ผิวดิน</td> <td>0.1</td> </tr> <tr> <td>การบำบัดแบบใช้อากาศ มีการจัดการที่ดี</td> <td>0.0</td> </tr> <tr> <td>การบำบัดแบบใช้อากาศ การจัดการไม่ดีหรือมีภาวะมากเกินไป</td> <td>0.3</td> </tr> <tr> <td>ถึงปฏิกรณ์แบบไร้อากาศสำหรับกากตะกอนที่ไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน</td> <td>0.8</td> </tr> <tr> <td>ถึงปฏิกรณ์แบบไร้อากาศโดยไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน</td> <td>0.8</td> </tr> <tr> <td>บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกไม่เกิน 2 เมตร)</td> <td>0.2</td> </tr> <tr> <td>บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกมากกว่า 2 เมตร)</td> <td>0.8</td> </tr> <tr> <td>บ่อเกรอะ</td> <td>0.5</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภทกระบวนการบำบัดน้ำเสีย	MCF	การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ทะเล แม่น้ำ หรือทะเลสาบ	0.1	การปล่อยน้ำทิ้งสู่ผิวดิน	0.1	การบำบัดแบบใช้อากาศ มีการจัดการที่ดี	0.0	การบำบัดแบบใช้อากาศ การจัดการไม่ดีหรือมีภาวะมากเกินไป	0.3	ถึงปฏิกรณ์แบบไร้อากาศสำหรับกากตะกอนที่ไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน	0.8	ถึงปฏิกรณ์แบบไร้อากาศโดยไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน	0.8	บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกไม่เกิน 2 เมตร)	0.2	บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกมากกว่า 2 เมตร)	0.8	บ่อเกรอะ	0.5
ประเภทกระบวนการบำบัดน้ำเสีย	MCF																				
การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ทะเล แม่น้ำ หรือทะเลสาบ	0.1																				
การปล่อยน้ำทิ้งสู่ผิวดิน	0.1																				
การบำบัดแบบใช้อากาศ มีการจัดการที่ดี	0.0																				
การบำบัดแบบใช้อากาศ การจัดการไม่ดีหรือมีภาวะมากเกินไป	0.3																				
ถึงปฏิกรณ์แบบไร้อากาศสำหรับกากตะกอนที่ไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน	0.8																				
ถึงปฏิกรณ์แบบไร้อากาศโดยไม่มีการกักเก็บก๊าซมีเทน	0.8																				
บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกไม่เกิน 2 เมตร)	0.2																				
บ่อหมักแบบไร้อากาศ (ความลึกมากกว่า 2 เมตร)	0.8																				
บ่อเกรอะ	0.5																				
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ในการคำนวณ $PE_{RO,y}$																				

พารามิเตอร์	φ
-------------	-----------

หน่วยข้อมูล	-
การบรรยาย	ค่าการแก้ไขแบบจำลองเริ่มต้นเพื่อพิจารณาความไม่แน่นอนของแบบจำลองการปล่อยก๊าซมีเทนจากน้ำเสีย
แหล่งที่มาของ ข้อมูล	ค่า default จาก Draft Decisions On Methodological Issues Relating To Articles 5, 7 And 8 Of The Kyoto Protocol (Agenda Item 4 (B)) (FCCC/SBSTA/2003/10/Add.2, page 25)
ค่าการนำไปใช้	1.12
ความคิดเห็นอื่นๆ	กำหนดระดับความไม่แน่นอนที่ 40% สำหรับแหล่งที่อ้างอิงข้างต้น ใช้ในการคำนวณ $PE_{RO,y}$

พารามิเตอร์	$DF_{COD,RO}$
หน่วย	-
ความหมาย	ค่าเริ่มต้นสำหรับอัตราส่วนของปริมาณ COD ในน้ำเสียที่ออกจากกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักรวมและน้ำเสียที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหมักรวม
แหล่งข้อมูล	การตรวจวัดจากผู้พัฒนาโครงการ
ค่าการนำไปใช้	0.02
ความคิดเห็นอื่นๆ	ใช้ในการคำนวณขั้นตอนที่ 2 ของ $PE_{RO,y}$

9.3.3 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องติดตามผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบหมักแบบไร้อากาศ

พารามิเตอร์	$f_{CH_4,default}$
หน่วย	$m^3 CH_4 / m^3 \text{ biogas}$ ได้รับการแก้ไขตามสภาวะอ้างอิง ซึ่งหมายถึง $0^\circ C$ ($273.15 K, 32^\circ F$) และ $1 atm$ ($101.325 kN/m^2, 101.325 kPa, 14.69 psia, 29.92 in Hg, 760 torr$)
ความหมาย	ค่า default สำหรับสัดส่วนของก๊าซมีเทนในก๊าซชีวภาพ
แหล่งข้อมูล	รายงานจากโครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและเอกสารการวิจัย (Davidsson, 2007)
ค่าการนำไปใช้	0.6
ความคิดเห็นอื่น ๆ	ใช้ค่านี้สำหรับทางเลือกที่ 2 ของการคำนวณปริมาณก๊าซมีเทนที่ผลิตในระบบหมักแบบไร้อากาศ

พารามิเตอร์	p_{CH_4}
หน่วย	$t CH_4 / m^3 CH_4$
ความหมาย	ความหนาแน่นของก๊าซมีเทนในสภาวะปกติ

แหล่งข้อมูล	Thermophysical properties of fluids. II. Methane, Ethane, Propane, Isobutane and Normal Butane' by B.A. Younglove, J.F. Ely < https://www.nist.gov/sites/default/files/documents/srd/jpcrd331.pdf >
ค่าการนำไปใช้	0.00067
ความคิดเห็นอื่น ๆ	ปรับแก้ตามสภาวะอ้างอิง

พารามิเตอร์	$EF_{CH_4, default}$
หน่วย	t CH ₄ leaked / t CH ₄ produced
ความหมาย	ค่าจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสัดส่วนของก๊าซมีเทนที่รั่วไหลจากระบบหมักแบบไร้อากาศ (สัดส่วน)
แหล่งข้อมูล	IPCC (2006), Flesch et al. (2011) และ Kurup (2003)
ค่าการนำไปใช้	ใช้ค่า default ที่สอดคล้องกับประเภทของระบบหมักแบบไร้อากาศที่ใช้ในกิจกรรมโครงการ โดยใช้ข้อมูลจากผู้ผลิตดังนี้ (a) 0.028 สำหรับถังปฏิกรณ์ที่มีโครงสร้างเป็นเหล็กหรือคอนกรีตหรือไฟเบอร์กลาสและระบบกักเก็บก๊าซ (ถังปฏิกรณ์รูปไข่) และโครงสร้างเสาหิน (b) 0.05 สำหรับถังปฏิกรณ์ชนิด UASB (c) 0.10 สำหรับถังปฏิกรณ์ที่มีโครงสร้างเป็นคอนกรีต / คอนกรีตเสริมเหล็ก / และระบบกักเก็บก๊าซแบบโค้ง เช่น ถังปฏิกรณ์ไร้อากาศแบบโดมคองที่ บ่อไร้อากาศแบบคลุมบ่อ กรณีไม่สามารถระบุชนิดของระบบหมักแบบไร้อากาศได้ ให้ใช้ค่า default เท่ากับ 0.1 (ค่าช่วงบนของค่า IPCC)
ความคิดเห็นอื่น ๆ	ใช้ได้กับขั้นตอนการคำนวณการปล่อยก๊าซมีเทนจากโครงการจากระบบหมักแบบไร้อากาศ

พารามิเตอร์	B_o
หน่วย	t CH ₄ / t COD
ความหมาย	อัตราการผลิตก๊าซมีเทนของกระบวนการบำบัดน้ำเสีย
แหล่งข้อมูล	2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories
ค่าการนำไปใช้	0.25
ความคิดเห็นอื่น ๆ	-

พารามิเตอร์	$F_{ww, CH_4, default}$
หน่วย	สัดส่วน
ความหมาย	ค่า default ของศักยภาพการผลิตก๊าซมีเทนของกากของเหลือที่เหลือจากระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ (สัดส่วน)
แหล่งข้อมูล	เอกสารอ้างอิง (ดูการอ้างอิงด้านล่าง) และจากอุตสาหกรรมต่างๆ

ค่าการนำไปใช้	<ul style="list-style-type: none"> • 0.10 สำหรับบ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศที่มีการกักเก็บก๊าซชีวภาพ • 0.15 สำหรับถังปฏิกรณ์ชนิด UASB / ถังปฏิกรณ์กรองแบบไร้อากาศ / ถังปฏิกรณ์ฟลูอิดไชต์แบบไร้อากาศ • 0.20 สำหรับระบบหมักแบบไร้อากาศทั่วไป • 0.05 สำหรับระบบหมักแบบไร้อากาศแบบ 2 ขั้นตอน
ความคิดเห็นอื่น ๆ	-

พารามิเตอร์	MCF
หน่วย	-
ความหมาย	ค่า Methane correction factor สำหรับกระบวนการบำบัดน้ำเสีย
แหล่งข้อมูล	2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories ตารางที่ 6.3 บทที่ 6 เล่มที่ 5 ปี 2549
ค่าการนำไปใช้	<ul style="list-style-type: none"> • 0.8 สำหรับความลึกของระบบกักเก็บกากของเหลวที่เหลือจากการหมักมากกว่าหรือเท่ากับ 2 เมตร • 0.2 สำหรับความลึกของระบบกักเก็บกากของเหลวที่เหลือจากการหมักน้อยกว่า 2 เมตรและมากกว่าหรือเท่ากับ 1 เมตร • 0 สำหรับความลึกของระบบกักเก็บกากของเหลวที่เหลือจากการหมักน้อยกว่า 1 เมตร
ความคิดเห็นอื่น ๆ	-

10. เอกสารอ้างอิง

Clean Development Mechanism (CDM)

ACM0022: Alternative waste treatment processes Version 3.0

AMS-III.H.: Methane recovery in wastewater treatment Version 19.0

TOOL 03 : Tool to calculate project or leakage CO₂ emissions from fossil fuel combustion version 03.0

TOOL 04 : Emissions from solid waste disposal sites version 08.0

TOOL 05 : Baseline, project and/or leakage emissions from electricity consumption and monitoring of electricity generation version 03.0

TOOL 06 : Project emissions from flaring version 04.0

TOOL 08 : Tool to determine the mass flow of a greenhouse gas in a gaseous stream version 03.0

TOOL 13 : Project and leakage emissions from composting version 02.0

TOOL 14 : Project and leakage emissions from anaerobic digesters version 02.0

บันทึกการแก้ไข T-VER-P-METH-09-01

ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
01	-	1 มีนาคม 2566	<ul style="list-style-type: none"> - เปลี่ยนแปลงจากรหัสเอกสารเดิม TVER-METH-09-01 Version 01 - เพิ่มคำอธิบายวันเริ่มดำเนินโครงการ - เปลี่ยนสัญลักษณ์และความหมายของพารามิเตอร์ $EF_{Grid,y}$ และแก้ไขแหล่งข้อมูล - แก้ไขคำ “พลังงานไฟฟ้า” เป็น “ไฟฟ้า”
01	-	30 พฤศจิกายน 2565	การเริ่มใช้ครั้งแรก